

FAŠIANGOVÁ SOBOTA

10. február 2024

pred obecným úradom od 10. hod

- Tradičná zabijačka - ochutnávka a zakúpenie výrobkov
- Súťaž o najlepšiu fašiangovú šišku alebo fánku - ochutnávka
- Fašiangový sprievod škôlkarov a rodičov od škôlky k obecnému úradu
- Fašiangový florbalový turnaj - odovzdanie cien
- Harmonikár z Kozovanky

Uznesenia z obecného zastupiteľstva

Na 12. zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Beckov dňa 9.2.2024 poslanci schválili nasledovné uznesenia:

uz.č.165/2024 - Obecné zastupiteľstvo (ďalej OZ) schválilo program zasadnutia OZ bez pripomienok.

uz.č.166/2024 - OZ vzalo na vedomie kontrolu uznesení zo zasadnutia OZ konaného dňa 8.12.2023 bez pripomienok.

uz.č.167/2024 - OZ vzalo na vedomie informáciu o stave realizovaných projektov a o podaných žiadostiach bez pripomienok.

uz.č.168/2024 - OZ vzalo na vedomie Správu hlavnej kontrolórky o kontrolnej činnosti v roku 2023 bez pripomienok.

uz.č.169/2024 - OZ vzalo na vedomie Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k zmene rozpočtu obce na rok 2023 č.10 k rozpočtovému opatreniu starostu obce zo dňa 11.12.2023.

uz.č.170/2024 - OZ vzalo na vedomie Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k zmene rozpočtu obce na rok 2023 č.11 k rozpočtovému opatreniu starostu obce z 12.12.2023.

uz.č.171/2024 - OZ vzalo na vedomie Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k zmene rozpočtu obce na rok 2023 č.12 k rozpočtovému opatreniu starostu obce z 13.12.2023.

uz.č.172/2024 - OZ vzalo na vedomie Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k zmene rozpočtu obce na rok 2023 č.13 k rozpočtovému opatreniu starostu obce z 14.12.2023.

uz.č.173/2024 - OZ zastupiteľstvo vzalo na vedomie Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k zmene rozpočtu obce na rok 2023 č.14 k rozpočtovému opatreniu starostu obce z 15.12.2023.

uz.č.174/2024 - OZ vzalo na vedomie Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k zmene rozpočtu obce na rok 2023 č.15 k rozpočtovému opatreniu starostu obce z 16.12.2023.

uz.č.175/2024 - OZ vzalo na vedomie Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k zmene rozpočtu obce na rok 2023 č.16 k rozpočtovému opatreniu starostu obce z 17.12.2023.

uz.č.176/2024 - OZ vzalo na vedomie Zmenu rozpočtu obce na rok 2023 č.10 - rozpočtové opatrenie starostu obce zo dňa 11.12.2023.

uz.č.177/2024 - OZ vzalo na vedomie Zmenu rozpočtu obce na rok 2023 č.11 - rozpočtové opatrenie starostu obce z 12.12.2023.

uz.č.178/2024 - OZ vzalo na vedomie Zmenu rozpočtu obce na rok 2023 č.12 - rozpočtové opatrenie starostu obce z 13.12.2023.

uz.č.179/2024 - OZ vzalo na vedomie Zmenu rozpočtu obce na rok 2023 č.13 - rozpočtové opatrenie starostu obce z 14.12.2023.

uz.č.180/2024 - OZ vzalo na vedomie Zmenu rozpočtu obce na rok 2023 č.14 - rozpočtové opatrenie starostu obce z 15.12.2023.

uz.č.181/2024 - OZ vzalo na vedomie Zmenu rozpočtu obce na rok 2023 č.15 - rozpočtové opatrenie starostu obce z 16.12.2023.

uz.č.182/2024 - OZ vzalo na vedomie Zmenu rozpočtu obce na rok 2023 č.16 - rozpočtové opatrenie starostu obce z 17.12.2023.

uz.č.183/2024 - OZ vzalo na vedomie Čerpanie rozpočtu obce za rok 2023 bez pripomienok.

uz.č.184/2024 - OZ vzalo na vedomie Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k zmene rozpočtu obce Beckov č. 1 na rozpočtové

obdobie 2024 bez pripomienok.

uz.č.185/2024 - OZ schválilo Zmenu rozpočtu obce Beckov na rok 2024 - rozpočtové opatrenie č.1 bez pripomienok.

uz.č.186/2024 - OZ vzalo na vedomie Smernicu č.1/2024 o vnútornom systéme preverovania oznámení v zmysle zákona č.54/2019 Z. z. v znení zákona č.180/2023 Z. z. bez pripomienok.

uz.č.187/2024 - OZ schválilo Všeobecne záväzné nariadenie č.1/2024 o zrušení VZN č.3/2023 - Zásady hospodárenia s majetkom obce Beckov bez pripomienok.

uz.č.188/2024 - OZ schválilo Zásady hospodárenia s majetkom obce Beckov s úpravami uvedenými v zápisnici.

uz.č.189/2024 - OZ vyhovuje protestu prokurátora proti VZN č. 1/2023 o výške mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti škôl a školských zariadení v obci Beckov č.Pd112/23/3304-2 zo dňa 11.10.2023.

uz.č.190/2024 - OZ ruší VZN č. 1/2023 o výške mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti škôl a školských zariadení v obci Beckov.

uz.č.191/2024 - OZ schválilo VZN č. 2/2024 o výške mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti škôl a školských zariadení v obci Beckov bez pripomienok.

uz.č.192/2024 - OZ schválilo Zámer rozvoja cyklo dopravy v obci Beckov bez pripomienok.

uz.č.193/2024 - OZ schválilo zámer rekonštrukcie Hradu Beckov - Severného paláca za podmienok: Ukladá vyčleniť finančné zdroje na zabezpečenie aktualizácie projektovej dokumentácie. T: do 30.4.2024 Z: ekonomické oddelenie Ocu

uz.č.194/2024 - OZ schválilo Zámer vybudovania pamätníka J.M. Hurbana na parcele č.138 v k. ú. obce Beckov s pripomienkami: Ukladá zabezpečiť spracovanie návrhu a podpis nájomnej zmluvy na dlhodobý prenájom parcely č.138 v k. ú. obce Beckov s nájmom na min. 20 rokov za sumu 1€ na celé obdobie a s možnosťou predkupného práva. T: do 31.11.2024

Zabezpečiť súhlas vlastníka s vybudovaním pamätníka J.M. Hurbana na parcele č.138 v k. ú. obce Beckov. T: do 29.2.2024 Vyhlásiť súťaž na architektonicko-parkovú úpravu parcely č.138 v k. ú. obce Beckov. T: do 31.7.2024

uz.č.195/2024 - OZ odvolalo z funkcie členky Redakčnej rady Beckovských novín p. Katarínu Kučerovú.

uz.č.196/2024 - OZ schválilo do funkcie predsedu Redakčnej rady Beckovských novín poslanca Radovana Poláčka, bytom Beckov č.201.

uz.č.197/2024 - OZ súhlasí s prevádzkovaním kurzových stávok spoločnosťou ORION TIP SK, a. s., v prevádzke Milan Nožina - BEKO, Beckov č.292. Súhlas sa vydáva v zmysle § 63 ods.1, písm. g) zákona č.30/2019 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je platný počas doby platnosti individuálnej licencie udelenej spoločnosti ORION TIP SK, a. s.

Spracovala: A. Benková

OBEC BECKOV - KONTAKTY

1. OBECNÝ ÚRAD

- Starosta - **Ernest BENKO** - 0905 506 021, 77427 20, starosta@obec-beckov.sk
- Hlavná kontrolórka obce - **Ing. Andrea Trstenská** 77427 24, kontrolorka@obec-beckov.sk
- PODATEĽŇA, matrika, ev. obyvateľstva, stavebná agenda - **Anna Benková** - 77427 21, beckov@obec-beckov.sk
- ÚČTOVNÍCTVO, majetok obce, **nahlasovanie vývozu fekálií** - **Ing. Ľubomír Čikel** - 7742 725, 0903 742 725, uctaren@obec-beckov.sk
- POKLADŇA, dane a poplatky, personalistika a mzdy, kultúra - **Bc. Lenka Martišová** - 7742723, dane@obec-beckov.sk
- PROJEKTY, komunálny a triedený odpad - **Mgr. Petra Jurčacková** - 0917 694 611, 7742728, projekty@obec-beckov.sk
- SOCIÁLNE, web, knižnica, objednávky KP a ČP, BECKOVSKÉ NOVINY - **Mgr. Dana Badžgoňová** 77427 22, 0911 960 621, socialne@obec-beckov.sk
- Pracovníčka pre OcÚ, KD, klub a ZS, rozvoz obedov - **Antónia Bánovská** - 0902 399 768

2. HRAD BECKOV, n. o.

- Riaditeľ - **Mgr. Peter Pastier** - 0948 216 735, riaditel@hrad-beckov.sk
- Administratíva - **Iveta Martišová** - 032 77427 27, info@hrad-beckov.sk

3. OBECNÁ PREVÁDZKA

- Peter Čaňo, Miroslav Malec, Drahomír Minárik, Mario Čikel, Peter Žovinec

4. ZŠ s MŠ JMH v Beckove

- Základná škola: 032 7777120, 0904 704 303;
- Materská škola: 032 7777 180, 0948 222 720
- Riaditeľ: Mgr. Jozef Pekarovič, 0907 160 351
- Školský klub detí: 1. oddelenie (Mgr. Adriana Vančková) 0948 388 712; • 2. oddelenie (Mgr. Jana Ježovicová) 0948 051 543 • 3. oddelenie (Bc. Zdenka Ondrejovičová) 0940 627 963;
- školská jedáleň - 0948 226 472.

5. CENTRUM NOVEJ EVANJELIZÁCIE

- **FRANTIŠKÁNI, OFM**
- Rektor - **P. Jozef Čirák**, OFM - 0915 070 532, jozefcirak@gmail.com
- Výpomocný duchovný - **P. Anton Kračunovský**, OFM - 0949 857 551, pantonofm@gmail.com
- brat Jaroslav Nitkulinec**

6. RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV BECKOV

- Farský administrátor - **Mgr. František Mašek** - 032 7777 119, 0951 483 966, farnost.beckov@abu.sk

7. CZ ECAV Beckov

- Administrátor - **Mgr. Ľuboš Činčurák**, +421 915 829 297, lubos.cincurak@gmail.com

8. ZDRAVOTNÉ STREDISKO

- Detské - **MUDr. Jana Drobná** 032 7777 122
- Dospelí - **MUDr. Lenka Benáková** 7777 350
- Zubné - **MDDr. Matúš Radulay** - 0948 430 453

9. POHREBNÍCTVO

- Štefan Buček** - 0904230875

UPOZORNENIE!

Lekáreň Trenčianske Stankovce 23. 2. 2024 uzatvára svoju prevádzku v Beckove.

Starosta informuje: Investičné aktivity obce

Nový rok sa rozbehol závratnou rýchlosťou. Už sme aj zabudli na vianočné sviatky medzi najbližšími, na novoročné oslavy a opäť sme vo vire každodenných povinností. Čo nás čaká v tomto roku a čo sa nám podarilo v období od vianočných sviatkov a aké máme ciele v v oblasti rozvoja obce na najbližšie obdobie?

Vo februári sme začali s aktivitou v investičnej oblasti, a to odstránenie výkopovej zeminy z priestoru medzi Kúriou Dubnických a časťou Župného sirotinca. Firma REX, s.r.o., so svojou technikou vybagrovala a odviezla zeminu, čím sa podarilo eliminovať podmokanie základov Kúrie Dubnických. Hydroizolačná firma zrealizovala menšie izolácie v miestach, kde zatekalo do objektu, hlavne okolo pôvodných komínov. V mesiaci marec budeme obstarávať dodávateľa na realizáciu provizórnej strechy, uzatvorenia otvorov vo fasáde a domurovania časti vypadaného muriva obvodových stien. Na najnutnejšiu sanáciu máme spracovaný projekt a v decembri sme predložili žiadosť z programu Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“ na financovanie prác.

V decembri 2023 sme začali verejné obstarávanie na Rekonštrukciu budovy Obecného úradu v Beckove v časti zateplenie budovy a výmena výplní otvorov na sálach kultúrneho domu. Verejné obstarávanie sme uzatvorili 19.1.2024. Ponuku predložilo desať záujemcov a víťazná ponuka bola od MIPE Invest, s.r.o., z Varína v hodnote 385.200,00 €. Spoločnosť už prevzala stavenisko a od 4.3.2024 začne s postupnou realizáciou diela. Dielo sa zaviazala spoločnosť ukončiť do

siedmich mesiacov od začiatku prác.

Výber dodávateľa na rekonštrukciu kúrie sme vyhlásili v decembri 2023 a uzatvorený výber bol 12.1.2024. Vo výbere dodávateľa sme oslovili tri spoločnosti, ponuku predložili všetky tri spoločnosti a víťaznú ponuku predložila spoločnosť DAMI-TZB, spol. s.r.o., z Nových Zámkov. Spoločnosť si stavenisko prevzala a na práce nastúpi 15.3.2024. Podpisom zmluvy sa zaviazala dielo realizovať do štyroch mesiacov od začatia prác.

Koncom roka 2023 na výjazdovom zasadnutí Vlády SR v Trenčíne nám boli pridelené prostriedky vo výške 6400 € na realizáciu elektronickej tabule, ktorá bude umiestnená pri autobusovej zastávke pri zdravotnom stredisku. Elektronická tabuľa bude slúžiť občanom, ale i turistom, ktorí navštívia našu obec. Prostredníctvom tejto tabule budú poskytované informácie ako napríklad úradné oznámenia, programy podujatí v Beckove, ale i v okolí, cestovné poriadky autobusov a mnohé iné potrebné informácie. V týchto dňoch prebieha výber dodávateľa na dodávku elektronickej tabule.

Pravdepodobne ste zachytili informáciu, že na spomenutom výjazdovom zasadnutí Vlády SR v Trenčíne nám bola pridelená suma 200.000 € na vybudovanie pamätníka J.M. Hurbana. Starší z vás si určite pamätajú, že táto téma sa objavuje v Beckove od roka 1996. V tomto období riešime právne a organizačné otázky spojené z realizáciou diela. Dielo má byť hotové najneskôr do 31.12.2025. Po dohode s Evanjelickou cirkvou a. v. v Beckove, ktorá bezplatne poskytla

pozemok, bude dielo umiestnené v priestore pri evanjelickom kostole (bývalá záhrada). Okolie pamätníka bude upravené na malý park. Uvažujeme s výsadbou stromov a osadenie mobiliáru.

V mesiaci január sme predložili dopracovanú žiadosť o vybudovanie cyklocesty z Beckova do Nového Mesta nad Váhom. Do projektu sme zapracovali úpravu centra obce vrátane úpravy dopravného riešenia. V mesiaci marec sa bude realizovať úprava dopravného značenia, ktoré vychádza z pripomienok vás, občanov, predložených alebo inak komunikovaných v uplynulom roku.

Ani pracovníci obecnej prevádzky nezačali. Od prvých dní nového roka pracovali na údržbových prácach. Vymaľovali časti obecného úradu, čistili časti obce od napadaných konárov a listia, zrealizovali výrub stromov pri kláštore a v areáli vodného zdroja. Začali s prípravnými prácami, ktoré musí obec zrealizovať pred nástupom stavebných spoločností na práce pri rekonštrukcii obecného úradu. Čaká ich práca na výsadbe a orezávaní tují na cintoríne, oprava lavičiek pri obecnom úrade. Pracovníci prevádzky sa venujú príprave techniky na novú sezónu, rekonštruujú vlečku, ktorá bola v nepoužiteľnom stave a okrem toho plnia každodenné povinnosti ako napríklad vyvoz fekálií, údržba ČOV, údržba verejného osvetlenia a podobne.

V krátkosti som si dovoľil uviesť pár informácií, čím žije a bude žiť obec v najbližšom období tohto roka v investičnej oblasti. Zaželaťme si, aby sa nám projekty vydarili a priniesli obci očakávaný osov.
Ernest Benko, starosta

Voľby prezidenta Slovenskej republiky v roku 2024

Rozhodnutím predsedu NR SR boli vyhlásené Voľby prezidenta SR na **sobotu 23. marca 2024**. Voľby sa uskutočnia vo volebnej miestnosti - v klube pri parku, Beckov č. 8. v čase od 7,00 do 22,00 hod. Druhé kolo volieb je naplánované na sobotu 6. apríla 2024 v rovnakom čase a mieste.

Voliči pred hlasovaním preukážu svoju totožnosť občianskym preukazom. Na hlasovacím lístku pre voľby prezidenta SR zakrúžkujete poradové číslo kandidáta, ktorému dávate svoj hlas. Hlasovací lístok vložíte do obálky označenej pečiatkou obce a vhodíte do voleb-

nej schránky.

V prípade, že v termíne konania volieb nebudete prítomný v mieste trvalého bydliska a máte záujem zúčastniť sa volieb, môžete požiadať obec o vydanie hlasovacieho preukazu, ktorý vás oprávňuje hlasovať v ktorejkoľvek volebnej miestnosti na území Slovenskej republiky. O hlasovací preukaz môžete požiadať osobne najneskôr posledný pracovný deň pred konaním volieb (do 22.3.2024 do 12.00 hod). Požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu môžete aj písomne alebo elektronicky tak, aby žiadosť bola doručená obci najneskôr 15

dni pred konaním volieb - 7.3.2024. E-mailová adresa na doručenie žiadosti: beckov@obec-beckov.sk. V žiadosti uvediete osobné údaje a korešpondenčnú adresu, na ktorú obec zašle hlasovací preukaz. V prípade, že sa bude konať druhé kolo volieb a nebudete prítomný, je potrebné uviesť, že žiadate o vydanie preukazu na 1. aj 2. kolo volieb.

Voliči, ktorí sa zo závažných (zväčša zdravotných) dôvodov nemôžu dostať do volebnej miestnosti, môžu požiadať o prenosnú volebnú schránku OcÚ, č.tel. 0915736779.

Workoutové a fitness ihrisko v obci

Obec Beckov vďaka finančnému daru 10 000 € od CROMWELL PROPERTY GROUP vybudovala nové workoutové ihrisko s fitness strojmi. Workout alebo aj street workout je druh cvičenia, športovej aktivity s využitím vlastnej váhy tela, tiež pomocou bradiel, hrádz, rebrín, kruhov.

Workoutová konštrukcia sa skladá z horizontálneho a vertikálneho rebríka, šiestich hrádz, trojice bradiel, dvoch kruhov, závesu na boxovací mech a opornej steny nad bradlami pre tréning stojky. Tieto prvky poskytujú priestor na rúčkovanie, precvičenie zhybov s rôznymi úchopmi, kľuky na bradlách a ďalšie cviky. Minimálna výška cvičenca je 140 cm, maximálna váha 100 kg. Odporúčaný vek je od 15 rokov.

Exteriérové fitness zariadenia slúžia na precvičenie, posilnenie a rozvoj svalov chrbta, krížovej oblasti, zadných stehenných svalov a sedacích svalov a svalov nôh. Maximálna nosnosť zariadenia je 150 kg.

Cvičte podľa pokynov na nálepkách alebo informačnej tabuli, nevynechajte rozcvičku, dodržiavajte pitný režim, rytmus a dĺžku cvičenia zvolte s ohľadom na vašu fyzickú kondíciu, popr. cvičenie konzultujte s lekárom a trénerom.

Dodávateľ: OCTAGO, a. s. | Moyzesova 8, 921 01 Piešťany | www.octago.sk | info@octago.sk
Mgr. Petra Jurčacková

Informuje Peter Pastier, riaditeľ n. o. Hrad Beckov

Konferencia Zachráňme hrady

Počas vikendu 17. - 19. 11. 2023 sa konala konferencia združenia Zachráňme hrady v rekreačnom zariadení Antonstál pri Nemšovej. Odznali na nej veľmi zaujímavé príspevky od odborníkov v oblasti ochrany a správy pamiatok. Hrad Beckov, n. o. zastupoval riaditeľ organizácie Peter Pastier. Témou, ktorá je dnes pre správu jednotlivých pamiatok veľmi dôležitá, bolo „hospodárenie a efektívna prevádzka hradu Beckov“. Viaceré združenia si dnes uvedomujú, že obnova pamiatok a ich konzervácia prichádzajú do bodu, kedy pomalicky táto činnosť prechádza do aktivít udržiavacích. Táto činnosť však nie je podporená žiadnymi grantovými schémami, a preto je potrebné hľadať zdroje financovania inde. Problematická z tohto hľadiska je aj téma personálneho zabezpečenia a vytvárania služieb návštevníkom. Beckovský hrad má prakticky od roku 2012, keď bola realizovaná prvá väčšia investícia, v priestore dolného hradu vytvorené zázemie a súčasne systém služieb a ponuky pre návštevníka. Jedná sa o relatívne efektívny systém, ktorý je živý. Reaguje na požiadavky trhu. Je základom pre udržateľnosť a samostatnosť fungovania, čo je z hľadiska správy pamiatok, ak sa jedná o ruinálne objekty, ale aj z hľadiska väčšiny muzeálnych zariadení na Slovensku, jedinečný prípad, ktorý vie byť a do istej miery aj je vzorom pre rôzne iné organizácie.

Plánované investičné aktivity na rok 2024 na hrade Beckov

Príprava sezóny 2024

Beckovský hrad už dnes žije aktívnym ru-

chom. Zatiaľ nie cestovným, ale pracovným jednoznačne áno. Kolegovia na obecnej prevádzke pripravujú viaceré novinky, ktoré návštevníci budú môcť oceniť už od 2. marca, kedy plánujeme pre verejnosť otvoriť expozíciu na prvom nadzemnom podlaží západného paláca. Venovaná je obdobiu prelomu 14. a 15. storočia. Keďže nie sme muzeálne zariadenie, nachádzajú sa v nej zapožičané zbierkové predmety zo zbierkového fondu Trenčianskeho múzea v Trenčíne a množstvo replík a niektoré interaktívne prvky. Na Slovensku sú dnes jedinečný prvok tzv. hovoriace obrazy. Prostredníctvom rozhovoru trubadúra s kráľom Žigmundom a Stiborom zo Stiboric sa inscenačnou formou dozvieme, ako to bolo s legendou o šašovi Beckovi a či bol Stibor krutý pán alebo nie. Zaujímavosťou sú aj tzv. kukátkové steny, kde nazriete prostredníctvom krátkej animácie do stredovekej kuchyne, kúpeľa hradného pána a dokonca aj na toaletu. Steny sú haptického typu, a preto je možné všetky predmety na nich umiestnené hmatom vyskúšať. Na str. 16 sa venujeme epitaflu Stibora ml., ktorý je pre nás jedným z najvýznamnejších prvkov expozície.

Kolegovia z prevádzky aj s dobrovoľníkmi pracujú na príprave sezóny. Realizujú sa nové lavičky do západného paláca, výstavné panely, stojan na epitaflu a kozubovú rímšu, výmena ďalších schodísk na hornom hrade... Od apríla bude v priestore pivnice severného paláca inštalovaná výstava Hradné legendy. Radi by sme návštevníkom predstavili päť najznámejších legiend spätých s hradom Beckov.

Príprava novej publikácie o hrade

Koncom novembra 2023 sme žiadali MK SR v rámci projektu Obnovme si svoj dom, podprogram 1.3 o finančné prostriedky na dofinancovanie novej publikácie o Beckovskom hrade. Žiadaný objem finančných prostriedkov je približne 17.600 €. Zámerom autorov je vytvoriť predbežne 200 stranovú publikáciu, dvojazyčnú (slovenčina, angličtina), vo formáte A4 a tvrdej väzbe. Monografia by mala zhrnúť dosiaľ dosiahnuté poznatky z výskumov hradu. Zamerať by sa mala však aj na históriu s odvolávkami na bežný život na hrade v danom období. Osobitne by sme sa radi venovali napríklad problematike vykurovacieho telesa, tzv. hypokausta (nachádza sa v severnom gotickom paláci a v západnom paláci). Cieľom je publikovať doposiaľ zistené informácie o NKP hrad Beckov, ktoré publikované neboli. Posledná odborná publikácia, ktorá bola o hrade realizovaná je z roku 1995 (Kodoňová - Tóthová). Menšia publikácia „Hrad Beckov - sprievodca po zrúcanine hradu“ je z roku 2013 (Bóna - Matejka).

Obnova juhozápadnej bašty

Z projektu Obnovme si svoj dom, podprogramu 1.4 sme žiadali aj o financovanie druhej časti obnovy juhozápadnej bašty pod západným palácom. Žiadaný objem financií v rámci dotácie je približne 29.000 €. V tejto stavebnej fáze by sme sa radi zamerali na nadstavanie západného múru približne o 2 metre. Súčasne by mali byť vyspravené vnútorné časti múrov a pokračovať by mala aj archeológia. Prioritou je určenie nivelety podláh jednotlivých podlaží a v ďalšej fáze sprístupniť hornú časť bašty pre verejnosť. Podstatné pre nás však zostáva to, že touto aktivitou sa podarí väčšiu časť západnej steny hradu

zabezpečiť definitívne pred ďalšou deštrukciou.

Dobudovanie expozície v západnom paláci

V septembri 2023 sme žiadali aj o dva granty tzv. cezhraničnej spolupráce pod označením Interreg VI-A. Celkový objem finančného krytia prvého projektu, ktorý je zameraný na dofinancovanie druhej časti expozície v západnom paláci, je približne 150.000 €. Ak by sa projekt podarilo získať, tak do expozície pribudne napríklad kópia brnenia Stibora ml., hologram s premietaním časovej osy vývoja hradu a ďalšie zaujímavosti, ktoré spestria celkový zážitok návštevníka hradu.

Obnova sakristie a severného paláca

Druhý projekt je zameraný na stavebnú činnosť. Pri realizácii obnovy sakristie a poslednej miestnosti severného paláca s tzv. hypokaustom by sa malo reinvestovať ďalších približne 150.000 €. Ak by sme tieto zdroje získali, tak sa návštevníkom sprístupnia dva nové priestory. Z hľadiska zachrany po odbornej stránke bude určite zaujímavé práve vykurovacie teleso tzv. hypokaustus. Návštevnícky atraktívnejšie však bude sprístupnenie točitého kamenného schodiska v hradnej kaplnke s výstupom na vyhladkovú terasu nad sakristiou. Otvori sa tak výhľad na stredné nádvorie.

Spolupráca s hradom Cimburk

Aktuálne pracujeme na spolupráci s hradom Cimburk. Spoločne nás spájajú okrem histórie (Beckovská/Koryčanská Madona) aj aktivity na obnove našich hradov, ako aj zdieľanie informácií pri správe pamiatok. Radi by sme však vytvorili interaktívnu prehľadkovú aplikáciu, repliky obliehacích alebo stavebných strojov a pomocné workshopy a pracovné zošity pre rôzne vekové kategórie našich návštevníkov, zamerané na stavebný vývoj jednotlivých hradov. Výzva na projekt je plánovaná v marci tohto roka a maximálna suma čerpania je stanovená sumou 50.000 €.

Projekt bylinkovej záhrady

V pláne sú aj iné projekty, ako sú napríklad tzv. Zelené oči - enviromentálny projekt Trenčianskeho samosprávneho kraja, kde by sme sa radi zapojili s prípravou náučno-popularizačného videa o chránených oblastiach v okolí hradu Beckov so zameraním najmä na flóru a vytvorenie „bylinkovej záhrady“ priamo na hrade. Z grantu sa dá čerpať suma do 2.500 €. Alebo aj čerpanie Vyšegrádskeho grantu na podujatie spojené s prezentáciou renesančných tancov. Radi by sme v rámci projektu zapojili partnerov z Čiech, Poľska a Slovenska. A to, samozrejme, nie je všetko.

Držte nám palce, aby sa nám darilo aj v roku 2024 plniť naše ciele a zveľaďovať našu krásnu národnú kultúrnu pamiatku hrad Beckov a vytvárať stále nové a atraktívne aktivity a programy aj pre vás, našich návštevníkov.

Môžete nás podporiť

Ak by ste chceli prispieť k našej činnosti, tak sa ponúkajú rôzne možnosti. Od dobrovoľníckych až po venovanie svojich **2% z vašich daní**. Tieto peniaze sú pre nás veľmi dôležité napríklad pri platení spoluúčasti na rôznych grantoch. Rád by som sa touto cestou poďakoval všetkým, ktorí nás takto podporili v roku 2023.

Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde...

„Na stôl vidieckej domácnosti prichádzali najmä jedlá pripravované na tuku - fánky, pampúšky, šišky, kreple a ďalšie podoby vyprázaného pečiva, neodmysliteľnou súčasťou fašiangovej stravy boli zaviný - tvarohové, makové, orechové. Na tanieroch prevládali zabíjačkové jedlá - údené mäso, klobásky, slanina, vajička, všetko kaloricky výdatná strava...“ (Nádaská, K. - Slovenský rok v ľudových zvykoch, obradoch a sviatkoch, 2020).

Posledné tri dni pred Popolcovou stredou sú v užšom zmysle slova naozaj fašiangovými a keďže tento rok to spadlo na 14. február, my sme tieto výpočty splnili takmer ideálne - fašiangovali sme v sobotu 10.2.2024.

Tento rok začali prípravy už v piatok, a to hlavne preto, že sme sa chystali hodovať, ako sa patrí. Od piatka sa chystali zabíjačkové pochúťky - jaternice, klobásky, tlačienky, pečené mäso a v tomto móde sa pokračovalo aj v sobotu od skorého rána. Obecný úrad, prevádzka, kultúrna komisia - všetky ruky kmitali, aby ste mohli prísť ochutnať z mäsiarskej práce a kulinárskeho majstrovstva tandemu Dušana a Maja Čiklovcov. Chystala sa aj ukážka tradičného spracovania bravčového mäsa, ako bolo na zabíjačke kedysi zvykom. Na tento účel sme mali dve prasiatka od firmy Jumas (Nové Mesto nad Váhom). Každý návštevník si mohol zakúpiť ochutnávkový zabíjačkový tanier i surové výrobky pre domácu spotrebu. Mohli by sme ešte menovať ...sekaná, bôčik, oškvarky, zabíjačková kapustnica, zabíjačková kaša... No tie vône a chute bolo treba zažiť in situ.

Aby ste si nemysleli, že to bolo iba o mäsových výrobkoch - aj tento rok prebehla už tradičná súťaž o „NAJ“ fánky a šišky. Mali sme 9 súťažiakov, z ktorých prvé tri miesta, a teda najviac hlasov, získali: 1. Norika Straková, 2. Ľubica Pirošíková a ako prekvapenie - 3. miesto Majo Vaculík. Srdečne gratulujeme.

Za vynikajúce dobroty ďakujeme aj ostatným gazdinkám: pani Bartošová, Bánovská, Ondrčková, Kročitá, Úradníčková, Kollárová. K dobrému hodovaniu počas fašiangov, samozrejme, patrí aj pitie - pivo, víno, varené víno i pre deti ovocný čajik. Za prvý súdok piva patrí vďaka Salašu Beckov (spol. Elkas), za výborné víno zasa PD Čachtice.

V piatok okrem zabíjačkových príprav prebehol aj ďalší ročník floorbalového turnaja o pohár starostu obce v telocvični ZŠ. V sobotu sme

slávnostne odovzdali trofeje pre tímy v tomto poradí: 1. miesto A team ZŠ a MŠ J.M. Hurbana v Beckove, 2. miesto Vyhasnuté hviezdy, 3. miesto Kapacity a špeciálnu cenu za hráčsku techniku získal tím 1. Floorbalový Team Beckov.

Do dobrej nálady nám hrala reprodukovaná hudba i pán Kozovský, harmonikár z Kozovanky.

A aby sme nezabudli - fašiangové tradície aj tento rok podporil sprievod detičiek v maskách, ktorý zorganizovali pani učiteľky zo ZŠ a MŠ Beckov spolu s rodičmi - boli i masky, i pesničky, harmonika i ozembuch. Do budúca môže byť kludne viac masiek a väčšia odva-hu do spevu a verím, že sa možno tento sprievod časom aj rozrastie. Je symbolom radosti zo života a vďačnosti za možnosť priateľského stretnutia či hodovania.

Veríme, že ľudia táto „vznikajúca“ tradícia fašiangovej zabíjačky a hodovania potešila - nech máme guráž do ďalšieho roka. A slova-

mi starostu p. Benka už len vyjadrená vďaka: „kultúrnej komisii, pracovníkom obcej prevádzky, ale i pracovníkom obecného úradu za vysoké nasadenie pri organizácii programu. Detičkám a pani učiteľkám z materskej škôlky za super program, ale i všetkým, ktorí sa podujatia zúčastnili a vytvorili peknú atmosféru na našich Fašiangových slávnostiach, ktoré sa po prvý krát uskutočnili tak trochu inak.“

Adam Straka

Podujatia v decembri

Adventné koncerty v kláštore:

26.11.2023, 3.12.2023, 10.12.2023,
17.12.2023

24.12.2023 RTVS na Štedrý večer o 20,10 hod uviedla na Jednotke rozprávku **Tri zlaté dukáty**, ktorá sa natáčala aj v Beckove, resp. v okolí Beckovského hradu. *Zdroj: Facebook obce (obrázky).*

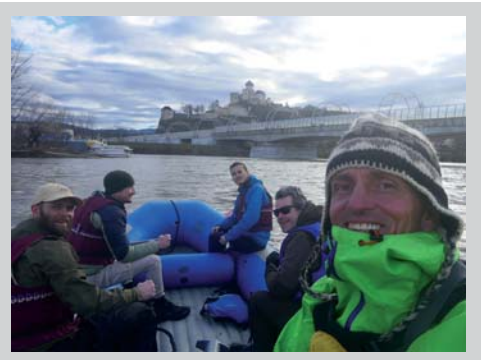
31.12.2023 **Rozlúčka so starým rokom** Obec pripravila rozlúčku so starým rokom. Podujatie sa uskutočnilo na Trojičnom / Stiborovom námestí od 23. hodiny. Pri varenom víne a hudbe privítali Beckovčania na čele so starostom a niektorými poslancami obecného zastupiteľstva Nový rok.

Vianočný splav Váhu

Trenčín - Beckov - Piešťany

Nevidané, neslýchané! Päť nadšencov raftingu na čele s Petrom Ondrejovičom sa vybralo počas Vianoc splaviť rozbúrený Váh. Začali v lokalite za Stavidlami 26. decembra 2023. Peter Ondrejovič: „Fantastická voda, rýchla plavba a na úvod v Trenčíne otvorené stavidlá a kúsok adrenalínu.“ Vianočný rafting na Váhu zaznamenala aj rtv v správach na jednotke. A neunikol ani náhodným divákom. *DB*

ZO Jednoty dôchodcov Slovenska Beckov - Fašiangové posedenie

„Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide, kto nemá kožuša zima mu bude.“ Touto známou piesňou uvítal prítomných seniorov 8.2.2024 predseda Jednoty dôchodcov. Privítali sme dve dámy z ústredia ZO JDS Nové Mesto nad Váhom pani Pagáčovú a pani Martákovú. Dozvedeli sme sa, čo môžeme čerpať, aké ponuky a benefity majú pre nás. Prijemné prostredie v školskej jedálni umocňovali bohato prestreté stoly. Šikovné gazdinky doniesli na ochutnávku mnoho koláčikov slaných i sladkých. Výber bol bohatý a páni predsa a podpredsa sa postarali o pitný režim,

ktorý, ako všetci vieme, treba dodržiavať. Dievčatá v školskej kuchyni nám uvarili skvelý guláš. Do nálady nám zahral pán harmonikár Sloboda a nálada bola bezchybná. Bolo sa o čom rozprávať, zasmiať sa, zabaviť. Účasť bola vynikajúca, čo potvrdzuje, že vek je iba číslo. Aj keď mnohí si veľa pamätáme a spomínáme, tiež sa radi stretáme a porozprávame. Navrhli sa nejaké plány, ktoré budeme realizovať počas roka. Poďakovanie patrí aj sponzorom, ktorí boli ochotní podporiť našu akciu. Verím, že všetci seniori boli spokojní a tí, čo sa nemohli zúčastniť, si budúce stretnutie nenechajú ujsť. Teším sa na ďalšie stretnutia, brigády, výlety, prechádzky. Všetkým nám klope na dvere pani Jar. Čo dodať záverom? „Nezľakni sa staroby, je to obraz, ktorý musíš prijať.“ *ZT*

sa staroby, je to obraz, ktorý musíš prijať.” *ZT*

Stretnutia členov JDS sa konajú v pondelok a utorok od 14. do 17. hod. v budove základnej školy (vchod od ŠJ).

Záujemcovia o členstvo sa môžu prihlásiť na

t. č. **0917 162 324**

u predsedu organizácie p. Karola Pavloviča.

Život je pohyb, pohyb je zdravie

„Nový rok začal 10. januára.“

Viem, že sa to na prvý pohľad zdá nesprávne, ale skupina štyroch desiatok dievčat, žien aj senioriek však s týmto výrokom bude súhlasiť.

Áno, sme skupina troch generácií, ktorá sa od 10. januára každú stredú večer stretáva v telocvični našej základnej školy. Vďačíme za túto možnosť Anetke Luptákovovej, našej koučke, trénerke a kamarátke v jednej osobe. Je to naslovovzatá odborníčka. Naš „Fit challenge“ rok sme odštartovali po wellness analýze, ktorú Anetka každej z nás vypracovala. Je to akési „fit vysvedčenie“ o našej kondícii a skladbe tela. Najskôr obiehame počas zahrievacej rozcvičky okolo Anetky ako pla-

nétky. Počas každého tréningu sa nám dávajú do pohybu rôzne svalové partie. Precvičujeme ich na stanovištiach v minútových intervaloch povzbudzované hudbou. Nie je však minúta ako minúta. Tá druhá, počas prestávky na výmenu stanovišta, je vždy naplnená stupňujúcou sa radosťou, spokojnosťou po zvládnutí série cvikov. Povzbudivé slová trénerky Anetky a hudba, ktorej tempo je strhujúce, nás posúvajú do ďalších kôl cvičení. Koniec „fit“ hodinky je sladký - dostávame kokteil na doplnenie energie s dávkou výživných bielkovín pre svaly ako odmenu za to, že nás pomáhali zdvíhať, ťahať vpred a posúvať k stále lepšej forme. Naplnené dávkou endorfínov na celý ďalší týždeň sa rozchádzame s blaženým pocitom, že v stredu sa

stretneme znova na Fit challenge s Anetkou.

Ing. Darina Jarábková

Fit Challenge alebo V zdravom tele zdravý duch

Január je typický nástupom mnohých predšavzati, či už chceme chudnúť, prestať fajčiť, viac športovať, čítať knihy... A práve tento čas dobre využila trénerka a výživová poradkyňa Anetka Luptáková, ktorá priniesla do našej obce určitú športovú výzvu. A povedzme si, že nám v Beckove nie je cudzí ani futbal, floorbal, volejbal, či tenis, dokonca ani joga a pilates. Máme radi pohyb, tak čo môžeme očakávať teraz v tejto novoročnej výzve „Fit Challenge“? Na túto otázku a mnohé iné sme sa spýtali práve jej.

Ahoj Anet, predtým, ako prejdeme k otázkam športu, povedz nám prosím ťa, čo ťa priviedlo do Beckova a ako sa ti tu býva?

Ahoj Adam. Do tejto oblasti nás priviedli pracovné povinnosti môjho manžela a Beckov sme si vybrali z okolitých možností, dedín, srdcom. Hneď sa nám tu páčilo a začalo. Sme tu naozaj šťastní, ľudia sú srdeční a všetko máme dostupné, čo ja ako žena na materskej dovolenke veľmi oceňujem. Inak som pôvodom Záhorskáčka. Mám vyštudovanú technickú školu, ale oblasť zdravia a zdravého životného štýlu bola mojim jediným a najväčším koníčkom aj mimo školy a neskôr aj popri práci - vlastne už od puberty.

Čomu sa aktuálne venuješ v oblasti zdravého životného štýlu?

Som predovšetkým certifikovaný výživový poradca. Zameriavam sa na individuálny prístup ku každému klientovi a spoločne dosahujeme individuálne ciele. Najčastejšie ma ľudia oslovia kvôli redukcii hmotnosti, ale naozaj je to rôzne. Môže ísť aj o zdravé naberanie svalovej hmoty, problémy s intoleranciami a alergiami, no častokrát sa stretávam s tým, že sa klient chce len cítiť lepšie, ľahšie, sebavedomo a zdravo. Okrem toho sa venujem aj športu so zameraním na fitness. V prvom rade treba brať do úvahy, že 70% úspechu v tom, cítiť sa fit a zdravý, spočíva v správnom stravovaní. Šport treba brať hlavne ako skvelý benefit v rámci zdravého životného štýlu.

Čo ťa priviedlo k športu a zdravej výžive?

Od malička ma ocino viedol k športu, resp. mňa aj mojich súrodencov. Vždy som bola v každom tíme - basketbal, hádzaná, atletika, beh, dokonca sme s chlapcami hrávali na dedine hokej na jazere a futbal na ihrisku. Milujem šport. Zdravé stravovanie prišlo ruka v ruke s tým - keďže som veľa športovala, potrebovala som mať energiu, silu a potrebovala som sa cítiť dobre a zdravo. Takže som si začala postupne robiť školenia, kurzy, na začiatku som si veľa študovala sama. A postup-

ne som začala pomáhať iným. Bavi ma robiť svet zdravším a teší ma, že o to, čo robím, je naozaj veľký záujem. Mám pocit, že ľudia konečne začínajú v tomto uponáhľanom svete myslieť aj na seba. Sú to však prevažne ženy. Mužom to ešte treba viac vysvetľovať.

Aký druh športového tréningu je tvojou doménou?

Špecializáciu mám na fitness, kondičný tréner, ale milujem napr. aj jogu. Podľa mňa by sa to malo strieďať od aeróbnych cez anaeróbné cvičenie, no nezabúdať na relaxačné techniky, meditáciu, dýchanie. Je veľmi dôležité vnímať sám seba a počúvať svoje telo a podľa toho voliť aj záťaž.

Tvoja alfa-omega v oblasti výživy a stravovania? Prečo je dôležitá strava?

Alfa-omega zdravého stravovania je určite vyváženosť troch hlavných makroživín, bielkovín, sacharidov a tukov a mikroživín, vitamínov, minerálov a omega 3 mastných kyselín. A to v správnom čase, zložení a najmä v správnych kombináciách, čo sa s klientami učíme v praxi bežných dní. Treba si uvedomiť, že to, ako máme bakteriálne osídlené naše črevo, ovplyvňuje nielen našu imunitu, ale najmä činnosť našich vnútorných orgánov. A ak si orgány robia dobre svoju prácu, tak sme zdraví, funguje nám metabolizmus a odbúravajú sa tukové bunky. Ak k tomu ešte pridáme stravu bohatú na vlákninu a bielkoviny a pravidelný šport, je to krásna. A tá vnútorná krásna je v relatívne krátkom čase vidieť aj zvonka. Minimálne na výraze, vyžarovaní, energii a hormonálnej rovnováhe

Ako vnímaš dnes rôzne spôsoby zdravého prístupu k jedlu - raw, paleo, keto, vegan, ajurvéda?

Určite je to každého slobodné presvedčenie a možno výzva, ak do toho ide. Všetko, čo si vymenoval, ja osobne nevnímam ako zdravý prístup k jedlu, ale ako diéty. A ja som zástanca (a tak sa snažím učiť aj svojich zverencov), že treba jesť VŠETKO. Ak máš rád, tak kľudne raz za čas aj ten rezeň s pravým majonézovým šalátom či veterník. Ja skôr rozlišujem potraviny a jedlá, ktoré treba zaradiť do jedálneho denne, často, menej často, občas a výnimočne. A kľudne to môže byť raw koláčik či veganske mäso.

Kde v Beckove pôsobíš, kedy prebiehajú tréningy a kto je cieľová skupina?

V Beckove viem od Nového roka kruhový tréning. Tréningy bývajú zatiaľ raz týždenne, vždy v stredu podvečer vo veľkej telocvični v budove ZŠ. Cieľ je dostať do formy ženy (zatiaľ) sme len v ženskom zložení) vo veku od 15 do 65 rokov. Každý tréning je zameraný na určitú časť tela, prípadne kardio tréning.

Keď si spustila výzvu mala si trochu obavy, ako to ľudia prijímajú. Aké sú odozvy?

Jasné, že som mala obavy, no zároveň som cítila, že sa rok po pôrode potrebujem opäť rozbehnúť aj v tejto oblasti. Povedala som si, že to bude čas pre mňa a zase moji chlapi budú mať svoj čas doma - bezo mňa. Pôvodne som mala rezervovanú len malú telocvičňu. Keby si mi vtedy povedal, že nás 3 týždne pred prvou hodinou bude až 40, tak by som ti neverila. Každopádne som sa veľmi tešila na dievčatá / ženy a robia mi radosť týždne, čo týždne - aj keď niekedy nevládzu, stále sú bojovné. Odozvy sú zatiaľ veľmi príjemné. Ženám ponúkam aj bioimpedančné meranie a zistenie celkovej skladby tela (majú to v cene mesačnej permanentky) - čo nám dáva priestor aj na individuálnu konzultáciu a mne taký osobnejší spôsob, ako ich lepšie spoznať.

Čo ťa motivuje na práci s ľuďmi?

Som presvedčená, že to, čo robím, naozaj dokáže ľuďom skvalitniť a možno aj zachrániť život. Nehovorím, že práca s ľuďmi nie je náročná, ale

keď denno-denne čítam recenzie a spätné väzby od mojich klientov, ako som im zmenila život, je to pre mňa najväčšia motivácia. Teší ma to. Teraz si žijem taký svoj sen a to, že som ešte na materskej dovolenke mi pomáha sa tomu aspoň venovať viac.

Máš nejakú víziu, prípadne odkaz pre tvojich zverencov a našich čitateľov?

Teraz si ma dostal, ja moc nie som na prejavy, ale rada sa vyjadrujem v citátoch tak možno uvediem pár mojich najobľúbenejších:

„To, čo urobíš pre seba dnes, môže zlepšiť všetky tvoje zajtrajšky.“

„Na zdravé stravovanie nemáme čas a peniaze len dovtedy, kým neochoríme (až 99% všetkých civilizačných ochorení má svoj pôvod v črevách)“ (Dr. L. Kužela)

„Nech je jedlo našim liekom a liek našim jedlom (Hippokrates).“

Ako často by mal človek cvičiť, aby mal výsledky a zároveň „nevyhoľ“?

Ako som spomínala, alfa-omega je správne zvolená a nakombinovaná strava. Šport k zdravému životnému štýlu prirodzene patrí. Pri svalovej činnosti sa v tkanivách a orgánoch, ktoré zaťažujeme, produkuje celé spektrum rôznorodých molekúl, tzv. exerkínov. Cvičíme tak srdce aj cievy a exerkíny komunikujú s našim mozgom, ktorý pracuje efektívnejšie. Zároveň je ich zásluhou aj to, že si svaly pamätajú aktivitu do budúcnosti. K športu si proste treba vybudovať lásku, potrebu, pocit, že aj športom relaxujeme. A vtedy si každý bude vedieť určiť, aká intenzita cvičenia mu vyhovuje. Nedá sa to paušalizovať. Niektorí sú šťastní, keď cvičí raz týždenne a pri upravenom jedálničku krásne vidí výsledky a niekomu je 4x týždenne málo a pre nesprávne návyky v jedle výsledky nevidí. Vtedy je možné, že sa šport stane skôr frustráciou, ak od neho očakávame len výsledky. Ak to zhrniem, platí, že aj vrcholoví športovci by mali mať minimálne 2 dni v týždni na regeneráciu, prípadne meditáciu či saunovanie.

Možno nejaký príklad ako by mal vyzeráť denný jedálniček zdravej optimálne vyvázenej stravy?

Základ celého úspechu je pitný režim. Človek si vie ľahko vyrátať, koľko tekutín by mal denne vypiť - 0,4l na 10 kg telesnej hmotnosti. Do pitného režimu rátame len vodu a bylínkové čaje. Potom raňajky založené na bielkovinách a vláknine, prípadne ešte v spojení s komplexnými sacharidmi alebo ovocím. Určite neplatí zakladať raňajky na pečive! Už dávno neplatí tvrdenie - veď aj moja babka sa tak a onak stravovala, nebrala žiadne vitamíny navyše a žila 95 rokov. Treba si uvedomiť, že naši predkovia inak makali, neboli vystavení civilizačným chorobám, stresu, ultraspracovaným potravinám v obchodoch. Ďalej netreba podceňovať desiatu a olovant. Sú to malé medziedlá, ktoré udržiavajú náš metabolizmus v chode. Desiata - napr. nejaká sladkosť s bielym jogurtom, olovant - napr. 5 vlašských orechov. Omega 3 mastné kyseliny sú na poobedie dobrá voľba. Obedy a večere podľa chuti, no základ by mali opäť tvoriť bielkoviny a vláknina. Sacharidy a zdravé tuky jedlíme len dotvárajú. Mäso nemusí byť každý deň. Ovčela dôležitejšie sú rastlinné bielkoviny a s klasickými prílohami opatrne. Biele varianty jedál je vhodné vymeniť za celozrnné - obsahujú vlákninu. A mohla by som pokračovať donekonečna. Dôležité je mať v strave pestrosť a vytvorený návyk konzumovať kvalitné potraviny v správnych kombináciách.

Anete ďakujeme za rozhovor a prajeme veľa spokojných tvárí v športe i poradenstve a tiež pretrvávajúcu vnútornú motiváciu pri tejto práci.

Adam Straka

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU J.M. HURBANA

Aktivity materskej školy

Kurz ľadového korčuľovania

Aj tento školský rok sa naša materská škola zúčastnila kurzu ľadového korčuľovania pre deti z druhej triedy a triedy predškolákov. Na korčuľovanie sa deti veľmi tešili, autobus ich prišiel zobrať pred školu a odviezol ich na zimný štadión do Nového Mesta nad Váhom, kde ich už

čakali inštruktori. Obuli korčule a hurá na ľadovú plochu, kde sa začala prvá hodina korčuľovania. Deti boli rozdelené do skupín podľa toho, aké mali skúsenosti s korčuľovaním, na začiatočníkov, menej skúsených a pokročilých. Počas celotýždenného kurzu sa deti postupne zdoko-

naľovali v korčuľovaní a stratili strach z neúspechu a pádov. V posledný deň bol slávnostný, mali exhibíciu korčuľovania, všetci dostali diplom za výkon a statočnosť. Deťom sa korčuľovanie veľmi páčilo, mali z neho úprimnú radosť, ktorú s nimi zdieľali i pani učiteľky, ktoré ich na korčuľovaní sprevádzali.

Karneval v materskej škole

Dňa 7. februára sa naša materská škola zmenila na jednu veľkú rozprávku. Od rána do škôlky prichádzali princezné, spidermani, vojači, myšky, včielky a všakovaké iné rozprávkové bytosti, to preto, že bol karneval. Deti si spolu s rodičmi vyrobili alebo požičali masky, v ktorých prišli ráno do škôlky. Po predstavení svojej masky ostatným deťom v triede nastala tá pravá karnevalová zábava. Deti si zatancovali stoličkovú, metlo-

vý a iné na známe detské piesne. Po vyčerpávajúcom tanci ich čakalo pohostenie v podobe rôznych sladkostí a detského šampanského, ktoré priniesli rodičia a pripravili pani učiteľky. Po malom občerstvení zábava pokračovala. Deti sa na karnevale cítili veľmi dobre, lebo každý sa zmenil na niekoho iného, tancovali a zabávali sa celé dopoludnie. Pred obedom sa znova naša materská škola premenila na škôlku plnú detí.

Fašiangový sprievod

Dňa 10. februára sa v Beckove konala fašiangová akcia pred obecným úradom, zabijačka, súťaž o najlepšiu šišku a vyhodnotenie florbalového turnaja. K tejto akcii sa pridala aj naša materská škola s veľkou podporou rodičov. O 13:30 hod sa pred materskou školou spolu zišli rodičia s deťmi v maskách a pani učiteľky. Deti si vybrali hudobný nástroj, na ktorý hrali počas celej cesty. Veľký fašiangový sprievod začal svoju ces-

tu hudbou a spevom od materskej školy po hlavnej ceste k obecnému úradu, kde na sprievod čakali návštevníci a hodujúci občania Beckova. Po príchode k obecnému úradu deti spolu s rodičmi zaspievali známe ľudové piesne, ktoré sprijemili fašiangové posedenie všetkým prítomným. Aj takýmto podujatím deťom sprístupňujeme tradície a zvyky našich predkov.

Magdaléna Čejteiová, zástupkyňa MŠ

HRAD BECKOV

Ako môže pre Hrad Beckov, n.o., svoje 2% darovať zamestnanec

1. krok: požiadať svojho zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania a o vystavenie potvrdenia o zaplatení dane;
2. krok: po vykonaní ročného zúčtovania dane si vyzdvihnúť u zamestnávateľa Potvrdenie o zaplatení dane;
3. krok: vyplňte tlačivo Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov fyzickej osoby pre Hrad Beckov, n.o., ktoré nájdete priložené v Beckovských novinách. Názov a IČO našej neziskovej organizácie sú predvyplnené v spodnej časti tlačiva;
4. krok: obe tlačivá (potvrdenie a vyhlásenie) prineste do kancelárie hra-

du na OcÚ p. Ivete Martišovej do 26.4.2024 alebo podajte na daňový úrad do 30.4.2024;

Ak sa rozhodnete pre hrad Beckov - údaje našej neziskovky a viac o tom, ako vaše 2% použijeme, nájdete na <https://www.hrad-beckov.sk/dve-percenta-na-hrad-2/>.

Ďakujeme všetkým, ktorí nám darovali svoje 2 % v roku 2023. Aj vďaka vašej podpore sme mohli zrealizovať 2 projekty schválené v programe Obnovme si svoj dom - záchranné práce v juhozápadnej bašte a prípravu novej publikácie o hrade.

Ako použijeme vaše 2% v roku 2024? Všetky príspevky sa opäť využijú v nadväzujúcich projektoch obnovy juhozápadnej bašty a na tlač publikácie.

Vopred úprimne ďakujeme.

Darujte nám 2% z dane

Milí rodičia a priatelia školy,

aj v tomto roku si dovoľujeme požiadať Vás o poukázanie 2% zo zaplatenej dane z príjmov. Potešilo by nás, keby ste sa rozhodli pomocť našej škole. Využitie týchto prostriedkov je účelovo viazané na skvalitnenie výchovno-vzdelávacej (učebné pomôcky), záujmovej činnosti detí (krúžková činnosť) a na estetizáciu školy.

Ďakujeme všetkým, ktorí nám v minulých rokoch 2% zo zaplatenej dane z príjmov poukázali.

Vzhľadom na skutočnosť, že OZ - Rodičovské združenie pri ZŠ s MŠ J. M. Hurbana Beckov (ďalej len Rodičovské združenie) nebude mať možnosť čerpať 2% zo zaplatenej dane za rok 2023, dovolili sme si požiadať občianske združenie pôsobiace v Beckove, a to Obecný športový klub Slovan Beckov (ďalej len OŠK) o pomoc, súčinnosť a podporu pri čerpaní podielu zo zaplatenej dane z príjmov za rok 2023, ktorý sa zaviazal poskytnúť Rodičovskému združeniu všetky finančné prostriedky, ktoré budú určené výlučne pre Rodičovské združenie.

Aby bolo možné finančné prostriedky určené pre Rodičovské združenie oddeliť od finančných prostriedkov určených pre OŠK, je potrebné odovzdať v škole tlačivo (kópiu vyhlásenia) ako doklad o tom, že tieto konkrétne finančné prostriedky boli poskytnuté pre školu. Kópie vyhlásenia následne Rodičovské združenie odovzdá OŠK ako podklad na vyplatenie podielu zo zaplatenej dane.

Zároveň chceme poďakovať všetkým, ktorí sa rozhodli poukázať 2% z

podielu zaplatenej dane Rodičovskému združeniu, nakoľko po minulých rokoch bolo možné financovať prevažnú väčšinu nákladov spojených s dopravou na celoškolské vzdelávacie akcie, čo v súhrne všetkých nákladov Rodičovského združenia predstavuje najpodstatnejšiu čiastku.

Ak by ste sa rozhodli aj tento rok dať 2% našej škole, na Vyhlásení o poukázaní treba údaje o prijímateľovi vyplniť nasledovne:

Obchodné meno: Obecný športový klub Slovan Beckov

Sídlo: Beckov 180, 916 38

Právna forma: Občianske združenie

IČO: 34074503

Tlačivá sú k dispozícii na našej webovej stránke: www.zs-beckov.edupage.org a v kancelárii školy. Vyplnené tlačivá spolu s Potvrdením o zaplatení dane od zamestnávateľa môžete odovzdať našej pani ekonómke alebo priamo na daňovom úrade. Ako poukázať 2 %?

Do 31. marca 2023 podanie daňových priznaní FO, PO ktorí podávajú daňové priznanie (vyhlásenie je súčasťou daňového priznania);

do 30. apríla 2023 zaslanie vyhlásenia daňovníkmi, za ktorých daňovú povinnosť vykonáva zamestnávateľ (zamestnanec okrem vyhlásenia zasiela aj potvrdenie o zaplatení dane).

Za prejavenu dôveru Vám úprimne ďakujeme.

Ing. Alena Križanová - predsedá rodičovského združenia

Rodičovský ples 2024

Kultúrny dom v Beckove sa so svojou noblesne vyzdobenou sálou v piatok 19. januára 2024 stal miestom, kde sa konal už tradičný ples pre rodičov a priateľov našej základnej školy. Aj tento rok sa na organizácii plesu podieľala ZŠ s MŠ J. M. Hurbana v spolupráci s radou školy.

Sála sa pomaly začala naplňať hosťami. Účastníkov pri vstupe privítal welcome drinkom pán riaditeľ spolu s pani zástupkyňami.

Odbitím siedmej hodiny večernej pánov a ich dámy v okúzľujúcich róbach pozdravil DJ Halienu a zároveň na tanečnom parkete privítal dva tanečné páry z tanečnej školy RT Dance school Róberta Pavlika (účastník Let's dance) z Nového Mesta nad Váhom, ktoré nám predviedli svoje tanečné umenie v dvoch vstupoch - v prvom vstupe úryvky zo 4 spoločenských tancov a v druhom vstupe úryvky zo 4 latinsko-amerických tancov.

O otvorenie tohtoročného plesu sa postaral riaditeľ školy spolu so starostom obce a predsedom rady školy. Po ich spoločnom prípitku sa na tanečnom parkete predviedli jeho najmladší účastníci, naši deviatci a ôsmaci, ktorí si pre hostí pripravili tanečné predstavenie v podobe valčíkovej choreografie. Za svoje vystúpenie boli odmenení obrovským aplauzom, ktorý sprevádzali i slzy dojatia prítomných rodičov. Práve slzy dojatia a pochvaly boli dôkazom, že hodiny tanečných tréningov naozaj stáli za to.

Príhovor vystriedal čas na zábavu, o ktorú sa postarali DJ Halienu, hudobná skupina M plus M a vystúpenia tanečnej skupiny Choreofactory. Zahanbíť sa nedali ani naši žiaci, ktorí nám ukázali aj tanec v modernom štýle.

Oblíbená časť nejedného plesu začala plynúť polnocou, kedy nastal čas na losovanie zakúpených tombolových lístkov. Aj vďaka našim sponzorom mohli zabávajúci sa hostia vyhrať atraktívne ceny. Samozrejme, aj tentokrát najväčšiu pozornosť pútala prvá cena, ktorou bol opäť bicykel. Za štedrosť sponzorov plesu z radov rodičov aj učiteľov sa im chceme ešte raz poďakovať aj touto cestou.

Dôkazom kvalitnej zábavy bol fakt, že plesajúci sa zabávali do skorých

ranných hodín, kedy spokojní a s dobrou náladou odchádzali do svojich domovov.

Rodičovský ples 2024 sa nám všetkým spolu vydaril. Krásne vyzdobená a nasvietená sála vytvorila príjemné prostredie pre priateľské stretnutie pri dobrej hudbe, jedle a pití. Parket ani v jednom kole nezival prázdnotou a zaplnil sa hneď pri úvodných tónoch. V bare bolo tiež rušno, výber vína sa tento rok podaril. Ani fotostena sa nesťažovala na nedostatok fotografujúcich sa párov.

Rád by som sa poďakoval všetkým ľuďom, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinili, dovoľm si tvrdiť, že o najlepší rodičovský ples. Ďakujem nielen sponzorom, ale aj pani kuchárkam s pomocničkami na čele s pani vedúcou kuchyne Ankou Gábovou za výbornú večeru a občerstvenie, pani Anke Rehákovéj za výzdobu, pánom v bare - Jarinovi, Majovi a Jozefovi. Moje ďakujem patrí hlavne Janke Zbojovej a Silvike Hrušovej, bez ktorých by ples nebol.

Mgr. Jozef Pekarovič, riaditeľ školy

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

január - február 2024

Narodili sa: Laura Šimková, Sebastián Pálka

Jubilanti

- **50 rokov:** Richard Sliška, Milena Mináriková, Erik Buday
- **55 rokov:** Martina Zorníčková
- **60 rokov:** JUDr. Ivana Hudecová, Veronika Tehlárová
- **65 rokov:** Ing. Ján Pavlovič
- **70 rokov:** Mária Hajdúšková, Ľuboš Podhorský
- **80 rokov:** Eva Kollárová, Antónia Tekulová, Anna Kalabová
- **85 rokov:** Štefánia Nožinová

Rozlúčili sme sa: Valéria Haščicová, Peter Šrámka, Marian Gába

Mená všetkých jubilantov uverejňujeme v zmysle zákona o ochrane osobných údajov, zákon č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov (jubilat ako dotknutá osoba dal súhlas so zverejnením svojho veku, mena, priezviska a veku.)

Výročia

Január

- 4. 1. 1604** - 420. výročie úmrtia - František Nádašdi, majiteľ BHaP (narodil sa v roku 1555);
- 20. 1. 1949** - 75. výročie narodenia - Milan Stano, spisovateľ, maliar, grafik, vydavateľ (narodil sa v Kálnici);
- 24. 1. 1964** - 60. výročie narodenia - Silvester Lavrík, spisovateľ, dramatik, režisér (narodil sa v Spišskom Štiavniku);
- 25. 1. 1894** - 130. výročie narodenia - Janko Alexy, výtvarník, maliar, spisovateľ, autor pastelov Beckovského hradu (zomrel 22.9.1970 v Bratislave);
- 27. 1. 1919** Zlatovce - 105. výročie narodenia - Ján Psotný, ev. učiteľ, účastník SNP; pôsobil v Beckove a padol v Krupine 18.10.1944 - 80. výročie úmrtia.

Morte - pohrebné služby

Tomáš Jambor

pohrebnesluzby.morte@gmail.com

0910 682 530; www.morte.sk

Nedožité jubileum Mgr. Silvie Paulusovej

18. 9. 1944 - 2. 2. 2024

Na Hromnice skončila životná cesta zanietennej pamiatkarky Silvie Paulusovej, ktorej korene sú späté s Beckovom. Narodila sa 18.9.1944 v Bratislave, kde sa jej rodičia z našej obce natrvalo presťahovali. Vyrastala s mladším bratom Jurajom. Otec Július bol právnik a mama Žofia pracovala ako jazyková korepetitorka v Slovenskom pedagogickom vydavateľstve. V mladosti sa venovala športu, hre na klavír a výtvarnej činnosti. Maturovala na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave, odbor textil. Zamestnala sa ako výtvarníčka v reklamnom oddelení podniku Otex (1962-1969) a začala externe študovať dejiny umenia na FF UK Bratislava. V čase, keď v roku 1975 skončila štúdium a napísala diplomovú prácu *Urbanistický a architektonický vývoj kúpeľných miest na Slovensku*, už pracovala v Slovenskom ústave pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave. Začínala ako technička v tíme, ktorý skúmal historické jadro Bratislavy. Zúčastnila sa aj výskumov v zátopovej oblasti Liptovskej Mary a postupne sa orientovala prevažne na sakrálnu architektúru. Po skončení štúdia v 70. rokoch pracovala na obnove pamiatky Karner sv. Michala v Trenčíne s Ing. arch. Ivanom Gojdičom, s ktorým spolupracovala aj na ďalších pamiatkach. Zúčastnila sa pri výskume kostola Panny Márie v Novom Meste nad Váhom, cintorínskej kaplnky v Holiči, fasád kostola sv. Kataríny v Banskej Štiavnici a kalvárie, románskeho kostola v Haláčovciach-Otrhánkach, bývalého dominikánskeho kláštora v Banskej Štiavnici, kostola sv. Michala v Nitre-Dražovciach, fasád kaštieľa v Strážkach, karnera a Hodinovej veže v Kremnici, zvyškov múrov rotundy na Trenčianskom hrade. Usmerňovala obnovu kaštieľa v Betliari, kláštora v Hronskom Beňadiku, areálu Solivaru pro Prešove. Podieľala sa na spracovaní *Zásad ochrany mestských pamiatkových rezervácií Košíc a Prešova* a vyhlasovaní ochranných pásiem kostolov. Venovala sa výskumu kostola sv. Egida v Iliji, kaplnky kláštore vo Veľkej Skalke, dominikánskeho kostola a kláštora v Košiciach. Výsledky práce pamiatkarov prezentovala spolu s kolegami na seminároch doma aj v Česku. V Ta-liansku (1996) na medzinárodnom seminári vo Varalle vznikla myšlienka zostaviť atlas sv. vrchov, kalvárií a devocionálnych komplexov v Európe, a tak následne spolupracovala s Michaelou Kalinovou a Martinom Čičom na vydaní publikácie *Kalvárie a krížové cesty na Slovensku* (2002). Ako dôchodkyňa (2001) sa naďalej venovala výskumu kostolov v Považskej Bystrici, Krajnom, Sedmerovci-Pominovci, Krakovanoch-Strážkach, pri archeologickom výskume

Dómu sv. Martina v Bratislave. Podieľala sa aj na architektonicko-historických výskumoch kostolov v Štítniku a Devine. Pre Beckov a Nové Mesto nad Váhom prispela do monografií - pre beckovskú napísala text *Kultúrne dedičstvo Beckova*, s.150-177 (Beckov 1, WillArt Nové Mesto nad Váhom 2006). Pamiatkový úrad SR si jej celoživotné dielo ocenil v roku 2016, keď získala *Cenu Alžbety Günterovej-Mayerovej*.

Posledná rozlúčka so Silviou Paulusovou sa konala v bratislavskom krematóriu 9.2.2024, ev. farár takto zhodnotil jej vzťah k práci: „Dnes sa lúčime s odborníčkou, ktorá sa podieľala na výskume, ochrane a obnove mnohých významných pamiatok v našej vlasti. Nebola to však činnosť iba od úradníckeho či akademického stola. Mnoho času strávila v teréne, na lešení a v komplikovaných podmienkach. Práca sa jej stala poslaním i životnou záľubou. V rámci dlhoročného profesijného pôsobenia prešla mnohé regióny Slovenska. O výsledkoch svojej práce prednášala na odborných seminároch a konferenciách i publikovala.“ Možno len dodať:

A všetok svoj voľný čas obetavo poskytovala svojim najbližším.

Dana Badžgoňová

Obr.1: Silvia Paulusová pri výskume kostola sv. Jána Krstiteľa v Sedmerovci-Pominovci.

Foto: M. Kalinová, 2011, zdroj: PÚ SR

Obr.2: Rodinná oslava v Beckove, leto 1984. Silvia Paulusová vpravo hore stojaca.

Obr.3: (vpravo) Silvia Paulusová pri evanjelickej zvonici, v potadi panorámy hradu Beckov. Foto: M. Kalinová, 2006. Zdroj: <https://www.pamiatky.sk/.../odisla-vynimocny-pamiatkarka>

Obr.4: Silvia Paulusová (výrez zo spoločnej fotky). Zdroj: Ing Martin Paulus

Zdroj: DB

Zdroj textu: Michaela Kalinová, *Monument revue* 1/2014, s- 56-58; M. Riháková, Mgr. Silvia Paulusová, <https://www.pamiatky.sk/ochrana-pamiatok/dejiny-pamiatkovej-starostlivosti/silvia-paulusova/>; <https://www.knihomol.sk/autor/martin-cico-michaela-kalinova-silvia-paulusova>.

Zo spomienok na Silviu Paulusovú

Prvé spomienky na Silviu sa spájajú s mojim vysokoškolským štúdiom v Bratislave. Vtedy som so záujmom navštevoval archív Pamiatkového ústavu, sídliaceho ešte v umimobunkách za Bratislavským hradom. Dlhé hodiny venované štúdiu archívnych dokumentov mi poskytli príležitosť stretnúť sa aj s nevšednou čulou a usmievavou ženou, ktorá bola v tomto archíve zjavne ako doma a svojim vnímavým pohľadom zaregistrovala aj častého študentského bádateľa ponoreného do výkresov hradných stavieb. Neraz sa mi so záujmom prihovorila a dotazovala na moje štúdium, takže naše opakované stretnutia v tomto prostredí sa neskôr začínali Silviiným žartovným pozdravom „Hrady, hrady?“.

Silviin zanieteny záujem o pamiatky, ale aj o odborný rast začínajúcich pamiatkarov, dali podnet pre naše ďalšie pracovné stretnutia po mojom nastúpení na pracovisko Pamiatkového ústavu v Topolčanoch (1992) a od roka 1995 v Nitre. Jej ochota pomáhať sa pretavila do mnohých odborných konzultácií počas mojich prvých výskumov na kaštieli v Partizánskom-Šimonovanoch, alebo na kostole v Zemianskych Kostolnoch-Dolných Lelovciach. No čoskoro sa rozvinula aj do odbornej spolupráce na spoločných tímových výskumoch stredovekých kostolov vo Veľkých Chyndiciach (1997) a v Timoradzi (1998). Silvia dokázala s nevšednou pracovitou a vytrvalosťou načierať do tajov historických stavieb a patrila k tým bádateľom, ktorí nepozerali na čas ani nepohodlie, ale dokázali sa úplne odovzdať svojej výskumnej vášni a túžbe pomôcť druhým.

Po mojom nástupe na pamiatkové pracovisko do Nitry ma napriek mojim malým skúsenostiam poctila zdieľaním svojich výskumov. Viackrát ma zobrala aj na svoj výskum kostola v Drážovciach, aby sme spoločne mohli konfrontovať vyhodnotenie odkryvaných architektúr. Takýchto stretnutí bolo veľa a Silviin kolegiálny a empatický postoj k ľuďom bol živnou pôdou nielen pre napredovanie v spoločnom výskumnom badaní, ale poskytol príležitosť aj pre viaceré veselé príhody. Dodnes si živo spomínam na spoločný zápal počas konzultácie pri výskume kostola v Kostolnoch pod Tribečom (2001), ktorý zrazu prerušil nečakaný návalový dážď. Sotva sme stihli zliezť z lešenia a skryť sa do auta, dážď vzrástol ešte viac a my sme zostali so smiechom v aute uväznení bez kontaktu s okolitým svetom, keďže návalu vody nedokázali vzdorovať ani stierače.

V prípade Silvie však nezostávalo len pri pracovnom zanietení. Jej záujem smeroval aj k osobnému životu druhých ľudí, ktorých radosti i starosti s úprimnou láskou zdieľala a hľadala aj riešenia na zmiernenie ich ťažkostí.

Napriek všetkému dobru, ktoré Silvia okolo seba šírila, jej život nebol ľahký a dlhodobo ju sprevádzal trápením a rozličnými ťažkosťami. Tie neustali ani v posledných rokoch života na dôchodku, keď si nevedela nájsť ani pokojný čas na uverejnenie svojich dlhoročných výskumov kláštora v Skalke nad Váhom, ktorý jej bol zvlášť srdcu blízky.

Je veľká škoda, ak sa človeku napriek úsiliu nedostane príležitosti odovzdať celé svoje vzácne poznanie a skúsenosti druhým. V našom pozemskom živote je to už tak, že jeho koniec sa nedá predvídať. Odchody blízkych ľudí do nebeského domova sú nielen nečakané, ale nezriedka sú rýchle a najmä bolestné. Často sa ani nena-

skytne príležitosť im poďakovať za to, aké dôležité miesto mali v našom živote, a ani za to, ako si vo svojom srdci uchovávali nás. Môžem to preto, Silvia, urobiť len dodatočne, aspoň týmito úprimnými slovami poďakovania za všetky chvíle a úsilia, ktorými si mňa i mojich pamiatkarských kolegov a kolegyné obdarila.

Martin Bóna, Zlaté Moravce, 3.2.2024.

<https://www.pamiatky.sk/page/odisla-vynimocna-pamiatkarka-silvia-paulusova/>

Text je publikovaný so súhlasom autora.

Náš ujco Samko

17. marca 2024 uplynie sto rokov od narodenia pána Samuela TUPÉHO. Narodil sa v evanjelickej rodine rodičom Pavlovi Tupému a Anne Tupej, rodenej Ondrejovičovej.

Rodina hospodárila ako samostatní roľníci v Beckove na svojom grunte. Samko vychodil sedem rokov evanjelickej školy a jeden rok štátnej ľudovej školy. Po skončení školy zostal mladý chlapec hospodáriť s otcom a matkou v Beckove až do založenia roľníckeho družstva III. typu v roku 1953.

Samko Tupý mal tri sestry, Želku, Viktorku a Violku, najmladšiu dcéru manželov Tupých, ktorá doteraz žije vo svojom rodnom dome v Beckove.

Otec Samka, narodený 8. apríla 1881, Pavol Tupý bojoval v I. svetovej vojne na srbskom fronte. Vrátil sa živý a zdravý. S Annou, Samkovou mamou sa vzali tesne pred jeho nástupom na front 1. augusta 1914.

Mama Anna, narodená 27. júna 1885, vzdelaná žena, slúžila za mladi dva roky vo Viedni a potom spolu so sestrou Emiliou a nevlastnou sestrou Karolínkou bola 5 a pol roka v Amerike v meste Chicago. Tu slúžila u bohatej rodiny Rotschildovcov. Vedela dobre maďarsky, nemecky a anglicky, bola tiež výbornou kuchárkou.

Po vzniku JRD v Beckove Samko pracoval v družstve. Robil všetky potrebné práce. Bol veľmi pracovitý a spoľahlivý pracovník. Doma rodina Tupých ešte naďalej chovala kravu, teliatko, prasiatka. Neskôr Samko pracoval ako družstevný hájnik, strážil úrodu družstva pred nenechavými rukami, a potom nastúpil pracovať na družstevnú vrátnicu ako vrátnik a v noci ako nočný strážnik. O vrátnicu a jej okolie sa dôsledne staral, všade naokolo vysadil kvety, ruže, stromky a iné zeleň. Túto svoju „záhradku“ poctivo obhospodaroval, polieval, okopával.

Počas jeho pôsobenia na JRD Beckov sa vystriedali štyria predsedovia družstva.

Najväčšou jeho záľubou však boli včely. Začal ich chovať od roku 1970 vo svojej záhrade za domom na Rádci. Mal veľký včelín. Včely boli jeho najmilší koníček, najväčšia radosť a najkrajšie potešenie. Ale aj neustála práca, ktorej výsledkom bol výborný medik. Bol to v tých časoch jeden z najlepších medov v Beckove. Na tomto mediku si pochutnali aj za hranicami našej krajiny. Venoval sa aj ovocinárstvu, naučil nás všetkých mladších v rodine štepiť a očkovať stromy a starať sa o ne.

Okrem pozitívneho vzťahu k pôde mal aj lásku k prírode. Roky čistil studienku na Červenej hore spolu s Danielom Kaplavkom. Pri spoločných stretnutiach, pri zbere sena na Trbockém alebo pri žatve nám ujco Samko rozprával zaujímavé príhody o prírode, o beckovskom choťari, o živote v Beckove, o včeličkách, o zážitkoch pri pálení v Bošáci. Celý svoj život prežil v Beckove. Bol veľmi dobrým človekom, mal rád ľudí a vychádzal s každým. Zomrel 31.10. 1989 v Beckove, kde je aj na evanjelickej cintoríne pochovaný. Taký bol náš ujco Samko, ako sme ho rodina volali. Neobyčajný obyčajný človek. Človek s veľkým srdcom. Česť jeho pamiatke.

S láskou našho spomíname.

Ivan Ondrejovič

Zvonár z Trnavy zomrel pred dvomi storočiami 4. február 1824

Meno Karol Filgrader nemusí byť čitateľom Beckovských novín celkom neznáme, aspoň pre tých, ktorí čítali pozorne BN v roku 2020. V čísle 4 na str. 15 sme uverejnili článok pátra Antona Kračunovského, OFM, Františkánske zvony v Beckove. Ak vás problematika zaujíma, v článku sa o zvonoch dozviete to najdôležitejšie. Podstata ich fungovania sa dá zhrnúť do hesla: „Vivos voco, mortuo plango, futura frango“ alebo „Živých volám, mŕtvych oplakávam, blesky lámam“. Prvý zvon vraj zaznel v Ríme v roku 590 a odvtedy sa ich „hlas“ šíri po celom kresťanskom svete. Uliat' zvon vyžadovalo ozajstné majstrovstvo, zvonári boli všeobecne vážení, dokonca poniektorí postúpili na spoločenskom rebríčku až tak, že získali šľachtické výsady alebo sa stali mešťanmi. Je to aj prípad vyššie spomenutého Karola Filgradera.

Karol Filgrader sa narodil v Trnave, kde sa zrejme vyučil u majstra Matiasa Orfandla (+1791), ktorý - dovolím si domýšľať - mu časom zveril nielen svoju dcéru Magdalénu za manželku, ale aj dielňu. Zrejme urobil dobre, zať zvonolejársku dielňu viedol úspešne, jeho zvony boli žiadané široko-daleko. Ako prvý zvon odliaty Karolom Filgraderom sa spomína zvon pre obec Malženice z roka 1878. Pracoval v Trenčianskej, Trnavskej a Nitrianskej stolici. Je doložené, že dvakrát odlieval zvony aj pre Beckov - pre františkánov a pre farnosť.

V roku 1790 odliat veľký zvon Florián pre františkánsky kostol sv. Jozefa Pestúna - obr. 1 dolu.

Na zvone je nápis: „Na česť svätého Floriána - mučeníka, pre kostol beckovský - Menších bratov provincie Najsvätejšieho spasiteľa. Sv. Florián, mučeník - Ohňom som bol usmrtený a prácou Karola Filgradera uliaty som ožil v roku Pána 1790“. Druhýkrát pracoval pre Beckov v roku 1796, vyhotovil zvon pre farský kostol sv. Štefana kráľa.

Z osobných údajov je hodno spomenúť, že 10. januára 1785 bol prijatý za trnavského mešťana zvonolejár Karol FILGRADER, ktorý v meste Trnava pôsobil od roka 1775 až do svojej smrti dňa 4. februára 1824.

Mgr. Dana Badžgoňová

Zdroj: *Novinky z radnice (Trnava)*, 9.12.2009, XX, roč. č.10/2009; *Novinky z radnice (Trnava)*, 2/2014, s.9; *Slovenská archivistika*, č. 2/2003, s.102; <https://blog.sme.sk/sebak/veda-a-technika/navrat-trnavskych-zvonov/>;

BN 4/2018, s.15;

https://www.pamiatky.sk/content/data/File/pamiatkovy_urad/vyrocná_sprava/Vyrocná_sprava-PUSR-2014.pdf.

Obr. 1: Zvon Florián z Františkánskeho kostola sv. Jozefa Pestúna v Beckove. Zdroj: BN

Obr. 2: zvon z obce Kríž nad Váhom, 1808 (Považany). Zdroj: *Umlčené hlasy* /https://www.udu.cas.cz/archiv/content_cz/1614097331-umloee-

Na tri krále o krok ďalej

*Kde na modrý zamat v diaľke
Vyšla jasná hviezdica,
Navštívili Traja králi
Spasiteľa v Jasličkách.
Priniesli mu vôňu, krásu
Kovov, drahých kameňov,
Bylín, látok plných jasu,
Uctu, služby, rameno...*

Napriek tomu, že sa uzávierka nášho prvého čísla Beckovských novín/ ročník 2024 viaže ku koncu februára, dovolíme si malé poohliadnutie na začiatok roka.

Zjavenie pána 6. januára - Sviatok troch kráľov - je čas, ktorý pokladáme za také uzavretie vianočného obdobia, kedy sa po slnovernate citelne začínajú predlžovať dni.

Legenda, ktorá sa snaží opierať o historické bádanie či štúdium biblických textov vraví, že „traja králi“ boli perzský učenci - astronómia, ktorí pri pozorovaní nočnej oblohy objavili novú ziarivú hviezdu. V období narodenia Ježiša Krista vraj došlo v súhvezdí Rýb ku konjunkcii planét Jupitera a Saturna, čo sa na oblohe prejavilo ako úkaz silno žiariacej hviezdy. Táto mala troch učencov priviesť do Betlehema.

Nábožná úcta k trom kráľom siaha až do počiatkov ranného kresťanstva, kedy vraj v roku 333 svätá Helena priniesla ich ostatky do Milána. V roku 1164 sa tieto ostatky dostali cisárom Fridrichom Barbarossom do Kolína nad Rýnom, kde sú uložené podnes.

A ako sa svätí a svätí tento čas? Na Tri krále sa v kostoloch svätí voda - trojkráľová, ktorej sa v minulosti pripisovala veľká moc - pila sa obradne, aby všetci členovia rodiny boli počas roka zdraví. Využívala sa v liečiteľstve či ako ochrana pred zlými silami. Pravoslávni a gréckokatolícki kňazi dokonca svätú vodu priamo v potokoch a volali ju „jordánska voda“. Podobný zvyk vraj pretrvával aj v obciach na severozápade Slovenska. V tejto vode sa ľudia priamo umývali alebo sa kropili čečinovou chvojčkou. Nosili si ju z posvätených potokov v krčahoch domov, aby mohli kropiť aj obydlie a jedlo.

Svätíla sa aj krieda, ktorá mala ochranné schopnosti. Takouto kriedou sa kreslili ochranné kruhy okolo obydlia či stajni. Kto mal v noci ťažké sny - mory, mal si okolo postele nakresliť kruh s posvätenou kriedou ako ochranu. Svätí sa dávali aj cesnak a soľ. Svätá voda, hlavička cesnaku, krieda, štipka soli na

parapete - to bola najsilnejšia kombinácia proti nepriaznivým silám. Príklad: vodou sa pokropilo obydlie, obsypalo vysvätenou soľou a nakoniec sa okná, dvere obkreslili kriedou.

Podobné prejavy zvykov spojených s určitým ročným obdobím vytvárajú konotáciu aj s časmi predkresťanskými. Všeobecne sa pokladajú tieto sviatky za tradične kresťanské, no je pravdepodobné, že mali aj svoju pohanskú podobu - v uctievaní troch najsilnejších slovanských božstiev - Svaroga, Perúna a Velesa, synov boha Roda, ktorý sa zobrazoval aj ako Triglav - boh s tromi tvármi, boh prepojenia troch svetov celého Všemíru - ktorý mohol byť práve v tento čas uctievaný ako „Trojkráľ“ - ale to je iba hypotéza.

A čo ďalej na Tri krále?

Na našom území bolo vo zvyku, že sa starší chlapci prezliekali za troch kráľov z východu, nosili betlehem, vinšovali, hrali trojkráľovú hru (návsťevu Jezuliatka v jasličkách). Keďže podľa legendy bol jeden z kráľov černocho, vždy jeden z chlapcov mal natretú tvár sadzami. Na Tri krále zvykol koledovať aj kňaz s miništrantami a posväcovať príbytky vodou a s použitím kriedy - nápisom G + M + B + aktuálny rok (20 G + M + B 24) na rámy vchodových dverí. Inicialy zodpovedajú aj menám kráľov: Gašpar, Melichar, Baltazár, no ide skôr o význam spojenia Christus Mansionem Benedicat (Kristus žehnaj tomuto domu).

Tieto obchádzky mohli mať na Slovensku rôzne podoby: napríklad v Bukovej chodili betlehemci v zložení traja pastieri, bača a anjel, oblečení v bielych košeliach, na hlave koruny z papiera a v rukách palice. V Rudine sa piekol pletenec s kysnutého cesta a dával sa ako výslužka koledníkom - nosili biele košele, prevrátené kožušky, jeden niesol betlehem, dvaja palice. V Homej Súči chodil s tromi kráľmi aj štvrtý - Kubo. Obliekali košele, zimné gate miestneho kroja, rubáše a papierové ornáty, držali ozembuchy. V okolí Banskej Bystrice boli aj dievčenské obchádzky - chodenie s belčovom (kolíska s bábikou) - predstavovali Pannu Máriu a Ježiška, ako si hľadajú prístrešok. Typické bývalo aj chodenie s hviezdou - čierny kráľ alebo štvrtý z koledníkov - hviezdonoš či anjel niesol papierovú hviezdu na vysokej palici, čím upozorňovali na miesto narodenie Ježiška.

Ešte dnes zvykneme v domácnostiach na Troch kráľov uzatvárať vianočné obdobie odstrojovaním stromčeka, schovávaním vianočných ozdôb a pomaly prechodom cez Hromnice sa už chystáme ku Fašiangom a Veľkej noci.

Adam Straka

Obr. 1 - Traja králi, nemecká grafika z 16. stor. Zdroj: https://www.webume-nia.sk/dielo/SVK:SGB.G_2861

Duchovné slovo k nadchádzajúcim veľkonočným sviatkom 29. 3. 2024 - 1. 4. 2024

Text: L 23, 39-43: „A jeden zo zločincov, ktorí tam viseli, rúhal sa Mu [a hovoriť]: Či nie si Ty Kristus? Zachráň seba i nás! Ale druhý ho zahriakol: Ani ty sa nebojíš Boha, a si celkom tak odsúdený! A my spravodlivo, lebo dostávame zaslúžený trest za to, čo sme spáchali, ale Tento neurobil nič zlého. Potom povedal [Ježišovi: Pane], Ježiši, rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva. Odpovedal mu (Ježiš): Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji!“

Milí bratia a sestry,

ukrižovanie bolo jedným z najhorších spôsobov poprav. Bola to smrť v nepredstaviteľných bolestiach a v agónii, ktorá trvala niekoľko hodín, a niekedy aj dní. No napriek tomu nie je ani prekvapivé, že odsúdenci, hoci v ťažkých bolestiach, dokážu rozprávať. Aj pri Kristovom ukrižovaní nám Písmo zaznamenalo niekoľko slov, ktoré Pán Ježiš na kríži vyriekol. Poznáme ich pod spoločným názvom sedem viet (dalo by sa skôr povedať sedem vecí, ktoré Pán Ježiš vyriekol).

Jedným z týchto pamätných slov nášho Pána je rozhovor so zločincami, ktorí boli ukrižovaní spolu s ním. Na jednej strane vidíme zločincina, ktorý aj v hodine smrti, pri krutom umieraní, dokáže pokúšať Boha a rúhať sa. Na druhej strane vidíme trestom pokoreného človeka, ktorý si uvedomuje svoj blízky koniec.

Zločinec, ktorý sa Kristovi vysmieval, veru nemal bázeň pred Bohom. Pri smrti totiž už nie je čas na prázdne reči, ani na hnev, nelásku a ani na nič podobné. Myslím, že ten, kto má aspoň trochu pokorné srdce, ten musí pri svojom umieraní poznať, aká vážna je to chvíľa. Áno, aj to sa stáva, a je to veľmi smutná vec, že ani pri smrteľnej posteli sa nenájdu slová ako odpust'ť, odpúšťam. Že ani tam, v poslednej chvíli, niet pokánia, pokory či hľadania zmierenia...

Druhý zločinec však koná múdrejšie. A práve tento muž je skutočne zaujímavý. Jeho vedomie je naplnené tým, že on možno celý život nikdy nič dobré nespravil, a ani nepovedal. Možno to bol sebec a egoista, ktorý vždy myslel len na seba. A možno to bol podvodník, ktorý klamal ľudí a okrádal každého, koho mohol. Možno to bol vrah alebo násilník..., nevieme. Teraz tak nevyze-

rá. Teda, vyzerá ako odsúdený zločinec, to áno, ale jeho slová nám neznejú ako slová zločincina. Sú to slová pokoreného muža, ktorý zrazu spoznal, ako svoj život premrhal.

Áno to spoznal. Lebo v tej hodine vyznal: „my sme spravodlivo odsúdení, lebo dostávame spravodlivý trest za to, čo sme popáchali.“ Pri smrti už niet žiadnych výhovoriek, žiadne aliby, žiadne poľahčujúce okolnosti. Kliše padá a nijaké frázy nepomôžu - s hrôzou si musel tento muž uvedomiť - ja som vo svojom živote vykonal mnoho zlého. A teraz za to spravodlivo platím.

Aké požehnané by bolo to, keby v dnešnej dobe viac ľudí malo takúto úžasnú schopnosť sebareflexie. V dnešnom svete sa stretnete so samými dobrými, láskavými ľuďmi, každý o sebe dobre zmysľa, len o iných má kritickú mienku... Vráťme sa však k tomuto mužovi. Pretože jedno prekvapenie strieda ďalšie. Nielen, že dokázal vysloviť takúto pravdu o sebe - čo je veľká vec, vzápätí vyzná aj svoju vieru v Krista, ktorú zázračne v sebe našiel...

„Pane, rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“ - to je zvláštne, zločinec, a predsa spoznal v Ježišovi Pána Boha. Spoznal v tom rovnako umierajúcom mužovi, že je Boží Syn, že má moc, aj keď to tak nevyzerá. To je obdivuhodné. Nikto iný tam pod krížom toto nevyznal. Možno ani sami učeníci v tú chvíľu neverili v Ježišovu moc. Aj oni sa prizerali iba zdesene, a tento zločinec jediný v Ježiša verí.

Nevieme, čo ho k tomu privedlo. Či Kristus, ktorý ani z kríža raz nevyšloviť nič zlé. Ba žehnal svojich trýzniteľov. Či ho oslovilo to, že Kristus aj na kríži citoval žalm... nevieme. Ale tak, či onak, v hodine smrti sa poručil do Kristových rúk.

Aj túto vlastnosť by sme chceli častejšie vidieť medzi ľuďmi dnešného sveta. Aby dôverovali tomu pravému záchrancovi a vykupiteľovi, ktorým je Ježiš Kristus.

A to je vlastne to, čo nás Kristus na kríži núti urobiť. Ježiš, ktorý umiera na kríži, nás vedie k spoznaniu vlastných vín, a potom nás vedie k viere v Jeho moc. Netreba k tomu veľa. Iba sa dívať na Krista, ktorý umiera na kríži. Dívať sa na Krista na kríži a premýšľajme. A tak aj nám zaznie to krásne: „veru hovorím ti - budeš so mnou v raji.“ Amen.

Mgr. Martina Rumanová, ev. farárka

Aktivity ev.a.v. cirkevného zboru

Obdobie pred Vianocami i po Novom roku bolo bohaté na rôzne aktivity v cirkevnom zbore, či už pre mladšie alebo staršie generácie. V decembri sa naši konfirmandi a pokonfirmančná mládež zúčastnili vikendovky pre konfirmandov Považského seniorátu v misijnom centre Prameň na Súši (Stará Turá). Hlavná téma znela: Zrazený - do jasiel, na zem, na kríž, pre nás. A bola o živote Pána Ježiša. O tom, čo vykonal z lásky pre nás. Tesne pred Vianocami sme opäť s konfirmandami piekli medovníčky. Táto aktivita je už tradíciou

v našom zbore. Mladí pomáhajú piecť medovníčky na fare, ktoré sa potom, počas Vianočných bohoslužieb, rozdávať všetkým zúčastneným pri východe z chrámu Božieho. Po Novom roku naši mladí mali opäť stretnutie určené pre ich generáciu - dvojdnové stretnutie na fare. Hlavnou témou bol prorok Jonáš a jeho príbeh. Samo-

zrejme, nechýbali ani rôzne hry a aktivity, pri ktorých bolo veselo, a ktoré sú dôležité pre túto generáciu.

Na konci januára sme sa zúčastnili ekumenických bohoslužieb v kostole u františkánov - **foto 1**. Zvestou slova Božieho poslužil náš brat farár Mgr. Ján Ruman na tému: Prikázanie lásky. Bratsko-sesterské spoločenstvo, ktoré sme vytvorili na bohoslužbách, pokračovalo aj po skončení, pri pohostení, vo vzájomných rozhovoroch. Je dôležité, aby sme hľadali to, čo nás spája a to, počas tohto večera, bolo cítiť z každého zúčastneného. V zbore sa začala stretávať aj skupinka „starších mládežníkov“ pri štúdiu Božieho slova. Privítali

sme aj zakladateľov tohto biblického štúdia, manželov Margre a Peter Heys, z Holandska - **foto 3**. Sme vďační za všetky aktivity, ktoré sa v zbore konať. Za to, že ľudia nachádzajú svoje miesto v zbore. Pozývame aj vás, ostatných, medzi nás. Či už na bohoslužby, mládež, biblické štúdium. Veľakrát sme preťaženi, unavení, nevieme, kde nám hlava stojí. Citíme sa nepochopeň, zranení ľuďmi, súdení. V cirkevnom zbore, pri Božom slove, pri nohách Pánových, smie každý oddýchnuť, načerpať nových síl, prijať povzbudenie nielen z Božieho slova, ale aj od ostatných ľudí, ktorí s ním prežívajú a zdieľajú problémy a starosti. Príďte medzi nás aj vy! Dôležitý a vzácny je každý jeden z vás!

foto 2 - Vianoce v chráme Božom, program detí

Mgr. Martina Rumanová

Malí hrdinovia veľkej vojny VII.

Legionárska odysea beckovských rodákov. Legionár, ktorý bojoval v bitke pri Bachmači.

Prolog

Československé légie na začiatku roka 1918 stáli pred rozhodnutím, ako sa čo najskôr a čo najrýchlejšie dostať z Ruska na západný front do Francúzska. T.G. Masaryk, predseda Československej národnej rady, zdržujúci sa v tom čase v Rusku, vypracoval memorandum pre Radu ľudových komisárov v Moskve, v ktorom zdôvodnil nutnosť odchodu Československého armádneho zboru - légii do Francúzska. Pred legionármi však bola ešte dlhá cesta do Vladivostoku, odkiaľ mali byť prepravení loďami do Európy. No táto cesta nebola ľahká, čakali ich urputné boje a bitky proti presile protivníka. Tou boli Nemci, rakúsko-uhorská armáda, oddiely červených, ale aj bielych, partizánske gerilové vojsko. Jednou z takýchto bitiek bola aj bitka proti obrovskej presile nemeckej armády v dňoch 8. - 13. marca 1918 pri dnešnom ukrajinskom meste Bachmač. Táto bitka vstúpila do histórie ako víťazná bitka légii v Rusku. Už len preto, že presila nepriateľa bola ohromná, viac ako desaťnásobná. Legionári potrebovali obsadiť a udržať čo najdlhšie mesto Bachmač, tento dôležitý železničný uzol, aby mohla nerušené pokračovať šnúra legionárskych esalónov na východ - smer Vladivostok. Nebojácnosť a odvaha bojovníkov dvoch plukov légii, 6. pešieho pluku Hanáckeho a 7. pešieho pluku Tatranského, keď šesť dní zadržovali dve nemecké divízie až do odchodu posledného vlaku z Bachmače, zachránila celú legionársku armádu pred skazou.

V tomto nerovnom boji, bez zranenia (padlo tu 145 legionárov a 45 bolo nezvestných - pravdepodobne zajatých a popravených, 240 ranených) urputne bojoval aj náš beckovský rodák, príslušník 7. pešieho pluku Tatranského, strelec 3. guľometnej roty z guľometu MAXIM, dobrovoľník legionár Karol KUNDA, v legionárskych spisoch aj ako Karel. Legionárske osobné číslo 51 954.

Karol Kunda sa narodil v Beckove 3. januára 1891. Otec Štefan Kunda (*1855) bol roľníkom v Beckove. Mal sa čo obracať, aby spolu so svojou manželkou Julianou, rodenou Bednárikovou (*1865), vychovali svojich sedem detí. Karol bol tretí z ôsmich detí, ktoré sa rodine narodili, jedna jeho sestra Antónia zomrela ako maličká. V Beckove u rodičov Karol vyrastal a absolvoval tu aj 6 rokov katolíckej obecnej školy. Potom ho otec Štefan Kunda dal do učenia do Trenčína, kde sa vyučil za obuvníka. Bol to šikovný, zručný a učenívly chlapec, čo sa v dospelosti aj potvrdilo. Naučil sa a vedel rozprávať maďarsky, nemecky, rusky a srbsky.

Do roku 1909 pomáhal otcovi v hospodárstve a po večeroch ťustroval. V roku 1910 narukoval na povinnú základnú vojenskú službu k 15. honvédkemu pluku v Trenčíne. Tu absolvoval aj 6-mesačný poddôstojnícky kurz a bol povýšený na desiatnika. Po odkrútení vojančiny v roku 1912 odišiel na vandrovkú na Dolnú zem a dostal sa až do Srbska. V polovícke roka 1914 sa vrátil do Beckova, kde ho zastihol povolávací rozkaz. 8. augusta 1914 nastúpil ako záložník k svojmu 15. honvédkemu pluku do Trenčína. V druhej polovici augusta už odchádza pluk na bojisko východného frontu do Haliče. Tu bojoval až do septembra roka 1915, kedy bol pluk prevelený na južný front do Rumunska. Všetky boje a vojnové útrapy Karol v zdraví a nezranený prežil. Ale už mal vojny dosť.

Bojoval už viac ako tri roky v rakúsko-uhorskej

armáde a časom pochopil nezmyselnosť tejto vojny. 8. októbra 1917 sa v rumunskom priesmyku Strunga Doameni dal zajať Srbmi. Z miesta zajatia bol presunutý do zajateckého tábora v mestečku JASSY v Rumunsku. Tu 4. decembra 1917 vstúpil najskôr do srbskej légie a už 19.12.1917 prestúpil - dobrovoľne sa prihlásil do Československého vojska na Rusi v meste Borispol. Bol zaradený do 7. pešieho pluku Tatranského, 3. roty, ako guľometčík - strelec v guľometnom oddieli MAXIM. Keďže bol aj technicky zručný, zároveň vykonával aj post zbrojára oddielu. So 7. peším plukom prešiel mnoho bojov do roka 1920. No najznámejšia a z taktického hľadiska aj najvýznamnejšia bola bitka proti nemeckej presile dvoch divízií pri meste BACHMAČ od 8. marca do 13. marca 1918. Tu bojovali iba dva legionárske pluky proti ohromnej presile. Prežil nezranený a bojoval ďalej. 8. mája 1918 sa zúčastnil bojov o mesto Irkutsk, od 3. októbra bojoval so svojím plukom u Tatarskej Birny. Vždy ako guľometčík. Cesta po magistrále pokračovala a boje tiež pokračovali proti červeným až do Vladivostoku. Tu došiel 7. strelecký pluk koncom februára 1920. Legionári čakali na loď, ktorá ich odvezie do Európy, no nie už do Francúzska bojovať, ale žiť do novej republiky - Československa. Ale osud pripravil Karolovi celkom iný príbeh.

Ešte na jeseň 1919 do Karolovho života vstúpila žena. A preto Karol už 3. marca 1920 predložil veliteľovi 7. pluku žiadosť o povolenie uzavrieť manželstvo s ruskou štátnou príslušníčkou Máriou Maximovnou Andrejevskou. Mária čakala s Karolom dieťa. Platil v légii dávno vydaný rozkaz najvyššieho veliteľa. Kto sa chcel oženiť, musel o to požiadať velenie armády. Veliteľ pluku postúpil túto Karolovu žiadosť náčelníkovi štábu Československého vojska na Rusi, a tento jeho žiadosť 14. marca 1920 vyhovel. Karol súčasne podal aj žiadosť o vystúpenie z radov Československého vojska - ukončenie vojenskej služby. Ako dôvod uviedol, že po sobášii chce žiť s manželkou v Rusku. I tu mu bolo vyhovené. No nakoniec všetko bolo inak.

Karol sa s Máriou presťahoval do Irkutska, no po pár mesiacoch odišli bývať na Ukrajinu do dedinky Šeremchovo, kde pred vojnou Mária žila. To už mali spolu syna Karola, ktorý sa narodil 29. augusta 1920 v Šeremchove. Tu sa napokon aj zobrali, ale až 7. marca 1921. Karolova manželka Mária sa narodila v dedine Michajlovka v Tomskej gubernii 19. júna 1900 rodičom lotyšskej národnosti, a tak bola aj ona Lotyška.

V Rusku, vrátane Ukrajiny, nebolo však veľmi bezpečne, naďalej zúrila občianska vojna, a tak Karol aj s Máriou sa rozhodli vrátiť do Karolovej vlasti - do Československa. Nakoniec sa im to aj po strastiplnej ceste cez Rusko, ďalej cez Petrohrad, Poľsko a cez Východné Prusko a Nemecko podarilo. Vrátil sa aj s manželkou a synom 16. júla 1921 do Pardubic. Z Pardubic pricestovali manželka aj so synom do rodnej chalupy s popisným číslom 126, do Beckova 20. júla 1921. Karol, ako vyslúžilý legionár hneď dostal prácu u Československých štátnych dráh. Pracoval ako železničný zriadenec a tiež dostal služobný byt v Trenčianskej Teplej, číslo popisné 174. Sem sa rodina Kundová presťahovala z Beckova už 28. júla 1921.

V Trenčianskej Teplej sa im narodili ešte dve dcéry, Mária 17. júna 1924 a Irena 7. februára 1927.

Karol požiadal Ministerstvo národnej obrany o zápočet služby v ruských légiiach a o legionársky

preukaz. Tieto žiadosti bolo zo strany ministerstva tiež vyhovené a dostal preukaz legionára číslo 71726 a legionársky dôchodok. Bola mu započítaná služba v légiiach v dĺžke sedem rokov. A tak dlho bol aj od roku 1914 mimo svoj domov, mimo rodný Beckov. SEDEM ROKOV ŽIVOTA.

Dobrovoľník - legionár ruských légii, bojovník od Bachmaču, náš beckovský rodák si tak ako ostatní legionári zaslúži umiestniť na miesto svojho posledného odpočinku tabuľku s nápisom: BOJOVAL V RUSKU V ROKOCH 1917 AŽ 1920 AKO LEGIONÁR - DOBROVOĽNÍK ZA SVOJU A NAŠU NOVÚ VLAST', ZA NOVÉ ČESKOSLOVENSKO.

Ivan Ondrejovič

Zdroje: Archív VHÚ Praha: Poslužný spis legionára Karola (Karla) Kundu; Digitální knihovna Kramerius: Historie 7. pěšího pluku Čs. légii Tatranského; K. Vašátko: Historie československých legií; Jiří Fidler: Dějiny československých legií v datech; Slovakiana SK: Sčítacie hárky - sčítanie obyvateľstva Československa, rok 1930, obec Trenčianska Teplá.

Obr.: Kunda - súhlas Inšpekt. Čsl. vojska na Rusi na uzavretie manželstva

Farma Beckov rozšírila ponuku

FARMA BECKOV otvára nové samoobslužné boxy/automaty na výdaj alebo odber či už objednaného mäsa alebo iných našich produktov, ktoré máme k dispozícii. FarmaBoxy sa nachádzajú hneď vedľa budovy Farmy pri parkovisku dostupné každému nonstop. Občania si môžu zakúpiť rôzne druhy ovocných štiav, pyré, sirupy, čaje, ale aj mliečne výrobky od externého dodávateľa. Koncom februára otvárame aj automat na čerstvé, nepasterizované mlieko, kde si môžete načapovať do fľašky našej alebo vašej. FarmaBoxy zároveň slúžia aj ako výdajné boxy pri odbere mäsa objednaného telefonicky alebo z nášho e-shopu. Ak by ste mali pri manipulácii v automatoch nejaké problémy, sme tu pre Vás v našej predajni, ktorú určite poznáte, každý deň do 18:00 a radi Vám so všetkým pomôžeme.

Farma Beckov

<https://www.farmabeckov.sk/>

PZ Hurban Beckov

30 rokov poľovníckeho združenia v Beckove

Dňa 17.2.2024 sa konala v ZŠ výročná členská schôdza PZ Hurban Beckov, na ktorej začiatku si terajší členovia pripomenuli vznik združenia dňa 16.1.1994, na ktorom sa zúčastnil zo zákona starosta obce Beckov p. Karol Pavlovič a Ing. Jaroslav Klein z OVSPZ Trenčín. Právne nám radili JUDr. Jozef Opet a JUDr. Stanislav Šimlovič. Bol vytvorený a odhlasovaný z 23 prítomných výbor v zložení: predseda Štefan Slávik, podpredseda Dpt. Ján Smetana, tajomník Ing. Viliam Maslo, pokladník Jaroslav Ševčík a poľovný hospodár Pavol Hladký, ktorý za celé obdobie až dodnes vykonáva uvedenú funkciu. Terajším predsedom je Miroslav Uherčík, tajomníkom Ing. Ján Pavlovič, pokladníkom Karol Nedbal a streleckým referentom Jaroslav Čaňo. Združenie už 30 rokov plní svoje

poslanie. Aktívne vykonáva ochranu zveri, prírody a vychováva dobrých guľových a brokových strelcov. Člen Eugen Jurovich šíri znalosti z poľovníctva medzi deťmi našej ZŠ, čo má dobrú odozvu. Za uvedené obdobie združenie ulovilo 2 zlatých muflónov, 1 bronzového muflóna, 20 medailových jeleňov, 1 medailového srnca, 14 medailových diviakov, niekoľko medailových líšok a jazvecov. Sezóna 2023/2024 skončila po stránke lovu, ekonomiky a ochrany veľmi dobre. Vzorky AMO, KMO, besnoty boli do dnešnej doby negatívne. Z toho vyplýva, že nastúpená cesta pred 30 rokmi bola správna. Budúcnosť patrí tým poľovníkom, ktorí nezabúdajú na svoju minulosť. Záverom chceme poďakovať za vzorne pripravenú miestnosť a navarený chutný obed zamestnankyniam školskej jedálne. PH

Členovia PZ Hurban Beckov, 17.2.2024.

Foto: Mário Pavlík

BLAHOŽELANIE

Utielo to ako voda, zostalo len ohliadnutie ako sme túto dobu prežili. V mesiaci január 2024 sa dožil pekného životného jubilea 70 rokov Ing. Jozef Šimor, ktorý detstvo a školské roky prežil v našej obci. Po ukončení základnej vojenskej služby odišiel pracovať na ŠM Vrbové, kde začala jeho ďalšia životná etapa. Avšak stále sa hrdo hlásil k Beckovu, ktorý často navštevuje, prezerá si chotár, ktorý ako brigádnik PD zveľaďoval v letných mesiacoch, spomína na traktoristov, kočíšov, s ktorými pracoval ako aj na svoju silnú generáciu 1954, s ktorou bojoval na beckovskom futbalovom ihrisku.

Otcovi a dedkovi sa dá len poďakovať za dielo, ktoré vykonal. Nech ešte absolvuje veľa ročníkov jarnej turistiky s celou rodinou! PH

Pavol Hladký a Ing. Jozef Šimor.

Foto: František Haluza

Jubilanti

V tomto roku sa krásneho životného jubilea 70 rokov dožívajú členovia PZ Hurban Beckov

Pavol Hladký

a

Ján Koniček,

ktorí si na výročnej schôdzi prevzali vecné dary.

NETRADIČNÉ ZELENINY V NAŠEJ KUCHYNI

Kvaka, česky tuřín, latinsky Brassica napus Napobrassica. Kapusta repková kvaková, resp. kapusta kvaková, ľudové krajové názvy: tuřín, runkla, karpel. Koreňová zelenina, ktorá vznikla krížením, no nie je isté či medzi kalerábom a repou alebo kapustou poľnou a kapustou obyčajnou. Máva buď na bielo alebo krémovo až krémovo-žltu sfarbenú dužinu a fialovo-žltú, žltohnedú a aj čiernu šupku, podľa kultivaru. Jej pôvodnou pravlastou je India. Je to dvojročná rastlina, vysoko mrazuvzdorná. Známa bola už v antike, v starovekom Ríme sa požívala na vylepšenie chuti jedál, semená sa pridávali zomleté do chleba. U nás málo známa a pozabudnutá zelenina, aj málo využívaná, rozšírená hlavne vo Francúzsku a Anglicku, Poľsku, Bavorsku, v celej južnej Európe, veľmi obľúbená vo Švédsku, kde sa z nej robí kaša ako príloha namiesto zemiakov a tiež pečená v šupke. V chudobných vojnových rokoch pomohla prežiť miliónom ľudí a v koncentračných táboroch bola veľmi často jediné jedlo väzňov.

Je to nízko kalorická zelenina, obsahuje iba 0,2% tukov, 8% sacharidov, 4% vlákniny, vitamíny A, C, E, K, veľa minerálnych látok: kremík, horčík, draslík, jód, mangán, meď, zinok, iba 8% sodíka a až 7% železa. Udržiava zdravé kĺby, podporuje trávenie, posilňuje imunitu. Obsahuje až 48% vitamínu C na 100g, čo je asi 80 % dennej dávky pre človeka. Bráni vzniku rakoviny - obsahuje glukosinoláty a enzým myrosinázu, ich vzájomnou reakciou stimuluje izotioyanáty, ktoré zabíjajú rakovinové bunky. Zabezpečuje regeneráciu a rast buniek, udržiava stabilný krvný tlak. Funguje ako prostriedok proti starnutiu buniek kombináciou minerálov, vitamínov a antioxidantov, ktoré obsahuje. Bráni vzniku cukrovky, pomáha redukovat hmotnosť.

Nevyžaduje zvláštne podmienky pestovania, ani na pôdu nie je náročná. Vysieva sa do záhonu v sponu 50 x 50 cm už začiatkom marca až do konca apríla alebo sa vysádzajú predpestované priesady na konci marca až v polovicike apríla. Rastlinky z priameho výsevu je treba vyjednotiť. Má krátku vegetačnú dobu od 50 do 70 dní. Tiež možno siať v druhej trati na konci leta, úroda vtedy bude v polovicike jari ďalšieho roka.

Použitie: Za studena surovú do šalátov, nátiarok postrúhanú alebo rozmixovanú. Výborná je šťava, na zlepšenie chuti sa prisláda medom alebo mieša sa so šťavou z mrkvy, cvikle, záz-

voru a jablka, čím získame výbornú šťavu na detoxikáciu organizmu. Za tepla sa používa do polievok, omáčok, pod rôzne druhy duseného mäsa, pečená, dusená, grilovaná, gratinovaná, glazovaná na panvici na masle, ako príloha vo forme kaše namiesto zemiakov. Výborná je nakladaná na slano alebo na kyslo nastrúhaná ako kapusta. Tiež možno ju použiť nastrúhanú a na masle podusenú na sladko do koláčov ako cukrovú repu (repáky), alebo na slano ako plnku sólo alebo tiež s mäsom. Je to veľmi variabilná a všeužitočná zelenina. Netradičný, nenáročný a rýchly recept na prípravu kvaky:

Gratinovaná kvaka

Trištvrte kilogramu kvaky dôkladne umyjeme kefkou, odkrojíme koreň a listovú ružicu, bulvy aj so šupkou pokrájame na tenké plátky cca 5 mm. Plátky naukladáme nahusto na plech vymastený maslom, posolíme, posypeme čerstvo mletým čiernym korením a špetkou mletého muškátového oriešku, zalejeme zohriatou sladkou smotanou a dáme do rúry piecť na 15 minút. Po stvrtodine vyberieme, posypeme kvaku nastrúhaným syrom gouda alebo ementál a dáme do rúry dopiecť do zlatista. Pečieme pri teplote 190 °C. DOBRÚ CHUŤ!

Ivan Ondrejovič

Zdroje: Emil Špaldoň a kol.: Rastlinná výroba; Wikipédia: Kapusta repková kvaková; Zdravopédia SK: Kvaka 10 účinkov na zdravie; izahradkar.cz

HRAD BECKOV - PREHĽAD PODUJATÍ február - apríl 2024

• 19. - 23. február 2024 - Jarné prázdniny na hrade

Spríjemnite si voľné dni vychádzkou na hrad, kde na vás budú čakať okrem krásnej ruiny stredovekého hradu aj dobové hry či aktivity (nielen) pre deti.

• 24. - 25. február 2024 - Potulky hradom

Posledný februárový víkend bude hrad v prípade priaznivého počasia opäť otvorený. Okrem novej expozície v pivniciach západného paláca a krásneho hradu u nás nájdete aj doskové hry či hradnú pátračku.

• 2. - 3. marec 2024 - Drak sa vracia - otvorenie stálej expozície západného paláca

Vojvoda Stibor, hradný pán Beckova, slávnostne pozýva všetky statočné a dobré duše na kolaudáciu vynovených priestorov západného paláca s hovoriacimi obrazmi i epitafom Stibora ml. Čakajú vás šermiarske vystúpenia, dobová hudba aj gamblersvo, utáraní hradní páni a varené víno na zahriatie.

Služky z hradnej kuchyne vám prezradia najlepšie recepty a krv okrem vína rozprúdi i dobová hudba.

• 4. - 8. marec 2024 - Jarné prázdniny na hrade

Spríjemnite si voľné dni vychádzkou na hrad, kde na vás budú čakať okrem krásnej ruiny stredovekého hradu aj dobové hry či aktivity (nielen) pre deti alebo prehliadka západného paláca.

• 9. - 10. marec 2024 - Kráľovné a služky

Pri príležitosti MDŽ nahliadneme do života stredovekej ženy prostredníctvom pátracej hry, v ktorej sa dozvieme nielen o významných uhorských kráľovných, ale taktiež o chudobných špiónkach a osude vdov. Zahreje vás čaj z Kolowrátku a isto si na svoje prídu aj deti v šermiarskej aréne či iných aktivitách. Dámy čaká symbolické vstupné a aj drobný darček v podobe bylinkového čaju z lokálnej čajovne.

• 29. marec - 1. apríl 2024 - Veľká noc na hrade

Pokračujeme v dlhoročnej tradícii veľkonočných sviatkov na hrade Beckov - pátranie po vajčkách, tvorivé dielne a rôznorodé hry potešia najmä mladších, ale na svoje si prídu aj dospelí návštevníci napr. na výstave tradičného drotárstva či pri remeselných workshopoch. Počas Veľkej noci bude stála expozícia v západnom paláci voľne prístupná.

• 13. - 14. apríl 2024 - Maľovaný hrad

Svetový deň umenia oslávim na hrade ako sa patrí - čakajú na vás tvorivé dielne a prapodivné maliarske techniky a pozrieme sa na zúbok aj Leonardovi da Vincimu v pátracej hre, šifre majstra Leonarda, keďže deň umenia sa slávi práve na jeho narodeniny (15.4.1452).

• 20. - 21. apríl 2024 - Jar na hrade

Tento aprílový víkend, ako sa na Deň Zeme parí, sa hrad rozzelenie - prídte spoznať čaro miestnej flóry na hrad Beckov.

• 27. - 28. apríl 2024 - Tri kľúče pre Katarínu

Spoznajte strastiplný príbeh mladej Kataríny z rodu Stiborovcov a pomôžte jej získať späť jej neprávom odobraté panstvo vďaka divadelným prehliadkam hradu. Chýbať nebudú dobové hry, lukostreľba či šermiarska aréna.

Epitaf Stibora mladšieho

Obec Beckov v rámci realizácie projektu Urobme autentickú rekonštrukciu a podme do toho (akronym DRAGON), ktorý je financovaný z prostriedkov EHP a Nórska a štátneho rozpočtu, mala okrem stavebnej časti zhotoviť aj časť interiérového vybavenia novovznikajúcej stálej expozície, ktorá bude venovaná najvýznamnejšiemu rodu, ktorý hrad vlastnil, a to Stiborovcom.

Súčasťou tohto počínu bolo aj získanie kópie epitafu Stibora ml. Originál sa nachádza v zbierkovom fonde The Budapest History Museum. Vďaka komunikácii pána Tomáša Michalíka (odborný garant projektu) a riaditeľa Hradu Beckov, n. o., Petra Pastiera sa reštaurátor Áron Rácz pustil koncom roka 2023 do práce. Kópia bola zhotovená už 15. decembra, ale z dôvodu dovoleniek a komplikovanosti prevozu sa nám podarilo epitaf doviešť do Beckova až v stredu 10. januára. Veľká vďaka patrí miestnemu lokálpatriotovi pánovi Jánovi Macejkovi, ktorý ochotne zapožičal svoju dodávku a bez nároku na finančné krytie tohto výjazdu epitaf do Beckova doviezol.

Epitaf má rozmery 218 cm na výšku, 108 cm na šírku a 19 cm hĺbku. Už v marci - 2.3.2024 - sa prví návštevníci budú môcť pozrieť na podobizňu tejto významnej

osobnosti v časti expozície, ktorá bude nazvaná lapidárium. Kópia epitafu pred dokončením. Zdroj: Brad Beckov

Nové logo a dizajn manuál Hradu Beckov, n. o.

Na prelome rokov 2023 a 2024 sme uviedli do života nové logo a dizajn manuál práce s týmto logom. Radi by sme vám predstavili samotný význam jednotlivých častí. Pri budovaní značky je vždy podstatný príbeh, ktorý sa za „obrázkom“ - logom skrýva. V prvom rade treba povedať, že samotné logo spracovali skúsení a odborne zdatní grafici páni Danada a Svetlík. Ich agentúru vybrala správna rada neziskovej organizácie ešte v roku 2023.

Ako samotní autori uviedli „v rámci tvorby nového logo došlo k evolúcii, nie k revolúcii“. Nové logo hradu Beckov pokračuje v odkaze histórie a symboliky, ktorá nesie obdobie najväčšieho rozkvetu tohto majestátného miesta. Logo je výsledkom štylizácie elementov erbú Stiborovcov. Táto štylizácia poskytuje flexibilný vizuálny systém, ktorý prináša do identity hravosť a interaktivitu, charakteristickú pre samotnú neziskovú organizáciu. Samotná tzv. pečat' loga je zložená zo štyroch symbolov (polmesiac, kríž, štít a dračia hlava). Má dve verzie zobrazenia - základnú a horizontálnu. Funguje pekne aj ako vzor, ktorý môže byť použitý na textilii, potlačí plachiet alebo ako zadná strana vizitiek. Štylizovaním elementov z erbú vzniká flexibilný vizuálny systém, ktorý dodáva identite hravosť a interaktivitu. Ikonku draka vieme nahradiť novou ikonkou, ktorá bude charakterizovať dané podujatie. Napríklad pri gastro podujatí to môže byť príbor a podobne.

Mgr. Peter Pastier, riaditeľ Hrad Beckov, n. o.

Inzeráty na pracovné pozície

Hrad Beckov, n. o., pre sezónu 2024 hľadá nových zamestnancov na pozície: **pokladník - upratovačka - sprievodca - animátor.**

Všetky pracovné pozície sú riešené prostredníctvom rozpisu služieb. Práca je sezónna a vykonáva sa na základe dohody o vykonaní práce. Pri odmeňovaní dohodárov sa riadime zákonníkom práce, a preto sú im vyplácané okrem základného platu aj všetky príplatky za soboty, nedele a sviatky.

Pre bližšie informácie kontaktujte: E-mail: info@hrad-beckov.sk; tel.: +421 32 774 27 27.

BECKOVSKÉ NOVINY - dvojmesačník. Vydáva Obec Beckov, IČO 00311413. BN č.1/2024 vyšli 26.2.2024. Ročník XXVIII. NEPREDAJNÉ: pre obyvateľov obce Beckov • ISSN: 1338-8142 02. Evidenčné číslo MK SR - EV 2878/09. Adresa redakcie: Obecný úrad, Beckov č. 180, 916 38 Beckov; e-mail: socialne@obec-beckov.sk; redakcia.bn.ko@gmail.com; tel. kontakt: 032 7742722, 0911 960 621 • Šéfredaktorka: Mgr. Dana Badžgoňová • Redakčná rada BN: Radovan Poláček, predseda; Mgr. Dana Badžgoňová, Ing. Darina Jarábková, Mgr. Jozef Pekarovič, Mgr. Adam Straka, Zuzana Tehlárová, členovia. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň J+K, Trenčín, Opatovská 41 • Webstránka obce: www.obec-beckov.sk. **Za obsah článkov zodpovedajú autori.**